

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep

0030 OSLO

**SYSSELMANNEN
PÅ SVALBARD**

**GOVERNOR OF SVALBARD
ГУБЕРНАТОР СВАЛЪБАРДА**

Unntatt offentlighet, jf. Offl §
14

Vår ref: (bes oppgitt ved svar)

16/01005-21

Vår saksbehandler:
Sverre Indredavik

Vår dato:
19.02.2018

Årsrapport 2017

Vedlagt følger årsrapport 2017 for Sysselmannen på Svalbard.

Med hilsen

Kjerstin Askholt
sysselmann

Sverre Indredavik
administrasjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskreven signatur

Mottakere:

Justis - og beredskapsdepartementet v/ Polaravdelingen
Justis- og beredskapsdepartementet
Klima- og miljødepartementet

Kopimottakere:

Riksrevisjonen

Vedlegg:

Årsrapport 2017 - versjon 19.2.2018.pdf

Årsrapport 2017

1	Leders beretning	3
2	Introduksjon til virksomheten og hovedtall	5
2.1	Samfunnsoppdrag og hovedprioriteringer	5
2.2	Organisasjon, personell og eiendomsforvaltning	6
3	Årets aktiviteter og resultater	9
3.1	God og effektiv myndighetsutøvelse	9
3.2	Samfunnssikkerhet og beredskap	16
3.3	Miljøvernforvaltning	18
3.4	Statens øverste representant på Svalbard	24
4	Styring og kontroll i virksomheten	25
4.1	Sysselmannens overordnede vurdering av styring og kontroll	25
5	Vurdering av framtidsutsikter	27
6	Årsregnskap 2017	28
6.1	Ledelseskomentar årsregnskapet 2017	28
6.2	Prinsippnote årsregnskap	29
6.3	Årsregnskap 2017	30
7	Vedlegg - tabeller og statistikker	36
7.1	Miljø	36
7.2	Forvaltning	41
7.3	Politi og påtale	42

Bilde forside: Andrine Kylling

Rydding av strandsøppel inngår som en av oppgavene på Sysselmannens årlige tokt rundt øygruppen.

1 Leders beretning

Sysselmann Kjerstin Askholt.

Sysselmannen er regjeringens øverste representant på Svalbard med oppgaver som spenner over et svært vidt spekter. Store naturområder skal overvåkes og mange tillatelser følges opp.

Redning og beredskap er en av Sysselmannens primæroppgaver, og en forutsetning for innbyggernes og tilreisendes trygghet på øygruppen. God og effektiv myndighetsutøvelse og arbeid for å oppfylle de høye miljømålene for Svalbard er også primæroppgaver for Sysselmannen.

Mye arbeid blir lagt ned i å ha en god beredskap på øygruppen, og det øves mye på å gjennomføre ulike redningsaksjoner. I 2017 har Sysselmannen hatt flere større søk- og redningsoperasjoner. Den mest omfattende var etter at et russisk helikopter styrtet i havet utenfor Barentsburg i slutten av oktober. Helikopteret var på vei fra Pyramiden til helikopterbasen på Heerodden. Alle åtte ombord omkom. Bare en av dem er hittil funnet. Skip fra Kystvakten, Sysselmannen, Havforskningsinstituttet, i tillegg til flere private fartøy og fly fra det norske og danske luftforsvaret deltok i letingen. Det russiske kriseministeriet sendte et fly med over 40 mannskaper som er trent i leteaksjoner til Svalbard. Samarbeidet fungerte godt i alle ledd. I den innledende fasen (SAR) ble aksjonen ledet av HRS Nord Norge med Sysselmannen som lokal redningssentral. Deretter overtok Sysselmannen hele ansvaret for aksjonen, som varte i to uker.

Det er forventet at antallet redningsaksjoner vil øke i takt med økningen i turismen, fiskeriene og generelt mer virksomhet i farvannene rundt Svalbard.

Svalbard-samfunnet som helhet er i endring. Stortinget vedtok høsten 2017 at Store Norske skal avvikle sin virksomhet i Svea-området. Gruven i Lunckefjell ikke skal åpnes etter driftshvilen og de gjenværende kullressursene i Svea Nord skal ikke drives ut.

Reiselivet er i sterkt vekst. Dette er i tråd med føringene i den nye «Svalbardmeldingen» - Meld. St. 32 (2015-2016) Svalbard, der det blir pekt på at reiselivet er et av de områdene som kan bidra til at Longyearbyen fortsatt vil kunne være et levedyktig lokalsamfunn av høy kvalitet. Sysselmannen ønsker å bidra til at reiselivsnæringen - og annen næringsutvikling - skal ha gode og forutsigbare rammebetingelser for å sikre norsk bosetting. Samtidig er det viktig å følge utviklingen nøye. Økt turisme vil føre til økt press på den sårbare svalbardnaturen, og det er viktig at de høye miljømålene for Svalbard, som fremkommer av Stortingsmelding nr. 32 blir opprettholdt og etterlevd.

Sysselmannens evne til å løse samfunnsoppdraget er avhengig av dyktige og dedikerte medarbeidere og rammevilkår som sikrer en god beredskap, en kunnskapsbasert miljøvernforvaltning og en effektiv myndighetsutøvelse. Sysselmannen har i 2017 i hovedsak oppnådd de målsettinger og resultatkrav som står i tildelingsbrevet fra Justis- og beredskapsdepartementet og Klima- og miljødepartementet. Tidsplanen for forvaltningsplanen for Isfjorden-området blir noe forskjøvet på grunn av oppryddingen i Svea-området. Som miljøvernmyndighet har Sysselmannen hovedansvaret for oppfølging overfor Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS.

Et nytt snøskred rammet bosettingen i Longyearbyen i februar 2017 og tok med seg flere hus øverst i Lia. Heldigvis ble ingen skadet i skredet, men det ble satt spørsmåltegn ved robustheten av skredvarslingssystemet som NVE hadde innført. Som følge av skredet og skredfaren besluttet Sysselmannen å evakuere alle boligene i den øverste rekken i Lia. Dette blir opprettholdt vinterstid inntil permanent skredsikring er på plass.

Arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap ble styrket vesentlig i 2017. To stillinger i politiavdelingen er særlig øremerket til dette. Samtidig er det opprettet en egen stilling som

beredskapsrådgiver knyttet til staben. Beredskapsrådgiveren skal blant annet ha fokus på Sysselmannens særlige ansvar og oppgaver som fylkesmann etter sivilbeskyttelsesloven når det gjelder samfunnssikkerhet og beredskap og å utvikle planverket innenfor disse områdene. Sysselmannen skal også følge opp Longyearbyen lokalstyres arbeid med samfunnssikkerhet.

Kriminaliteten er stabilt lav på Svalbard. Sysselmannen behandler i overkant av 130 straffesaker i året.

Aktiviteten innen forskning og turisme har vært høy også i 2017 og er fulgt opp i tråd med svalbardmiljøloven.

I verneområdene er gode forvaltningsplaner et viktig verktøy for å gi forutsigbarhet for mange ulike brukerinteresser. Forvaltningsplan for verneområdene på Vest-Spitsbergen ble godkjent av Miljødirektoratet i 2017. I tråd med signalene i den nye Svalbardmeldingen startet arbeidet med en ny helhetlig forvaltningsplan for området rundt Isfjorden. Dette arbeidet er som nevnt stilt i bero på grunn av arbeidet med oppryddingen i Svea-området. Det er fortsatt et hovedmål å bevare Svalbards særegne villmarksnatur.

På grunn av klimaendringene minker isutbredelsen på og rundt Svalbard. I 2017 kom dette blant annet til uttrykk ved flere isbjørnbesøk til Longyearbyen. I januar tok en binne med to unger seg helt inn i byen. Store ressurser ble brukt for å lede bjørnefamilien bort fra bosettingen. Miljøforvaltningen må ta høyde for de nye utfordringene et varmere klima skaper for dyrelivet og naturen, og finne en god balanse mellom ønsket om å videreutvikle turistnæringen og hensynet til miljø og dyreliv.

Inspeksjon og overvåking av øygruppen er viktig. I 2017 har Sysselmannen disponert tjenestefartøyet «Polarsyssel» i ni måneder. Fartøyet er blant annet benyttet til ulike inspeksjoner av øygruppen, blant annet av turistfartøy. Båttrafikken rundt Svalbard øker merkbart, og «Polarsyssel» er viktig både når det gjelder beredskap og norske myndigheters tilstedeværelse i Norges nordligste region.

Også i 2017 hadde Sysselmannen feltinspektører i to måneder i vintersesongen i tillegg til feltinspektørene om sommeren. Vinterfeltinspektørene var stasjonert på Fredheim i Tempelfjorden, og hadde som hovedoppgave å veilede og kontrollere turistfølger og privatpersoner, og spesielt holde oppsyn med atferd overfor isbjørn. Feltinspektørene hadde hovedsakelig sitt oppsynsområde innenfor forvaltningsområde 10. Ordningen vil bli videreført.

Å ta vare på Svalbards kulturminner er en krevende, men viktig oppgave for å bevare Svalbards historie. De fleste kulturminnene på Svalbard ligger langs kysten, og stranderosjon er en konstant trussel. I 2017 ble det foretatt vellykkede arkeologiske utgravninger i området rundt Smeerenburg på Nordvest-Spitsbergen. Resultater fra utgravningen ble vist fram for publikum i en utstilling på Svalbard museum.

Oppmerksomheten om Arktis og Svalbard øker sterkt. Det medfører at mange reiser til øygruppen. Dette gjelder både nasjonale og internasjonale beslutningstakere, myndighetspersoner, interesseorganisasjoner og enkeltpersoner som ønsker informasjon om Sysselmannens virksomhet og forholdene og utviklingen på Svalbard. Sysselmannen bruker mye ressurser på å legge til rette for besøk og informasjon til disse gruppene. Det er viktig at disse får korrekt kunnskap om Svalbard og Norges forvaltning av øygruppen. Sysselmannen legger også vekt på at de som besøker Svalbard og Sysselmannen reiser fra øygruppen som «miljøambassadører» med økt forståelse for forvaltningen av øygruppen og med et engasjement for utviklingen innenfor norsk svalbardpolitikk.

Longyearbyen 15. februar 2018

Kjerstin Askholt
Sysselmann på Svalbard

2 Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Årsrapporten 2017 for Sysselmannen på Svalbard er utformet på grunnlag av målsettingene som er gitt i St.prp. nr. 1 Svalbardbudsjettet og tildelingsbrevet for 2017 fra Justis- og beredskapsdepartementet og Klima- og miljødepartementet. Årsmeldingen er redigert i samsvar med krav til årsrapportering gjeldende fra 1.1.2014 (jfr. rundskriv R-115 av november 2015). Arbeid med målene i tildelingsbrevet framgår av meldingens kapittel 3.

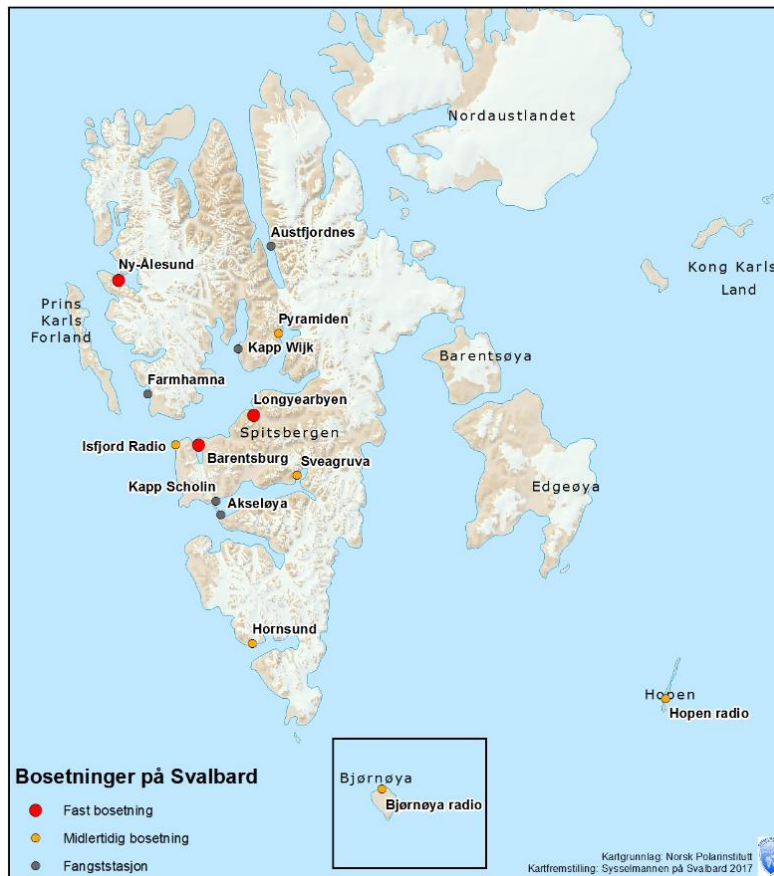
2.1 Samfunnsoppdrag og hovedprioriteringer

Sysselmannen er regjeringens øverste representant på Svalbard, administrativt underlagt Justis- og beredskapsdepartementet. I saker der Sysselmannen utøver myndighet etter delegasjon fra andre departementer, er Sysselmannen likevel på disse fagområdene underlagt vedkommende departement.

Sysselmannen forvalter norsk svalbardpolitikk og ivaretar Norges rettigheter og plikter etter Svalbardtraktaten. Det følger av svalbardloven at Sysselmannen har samme myndighet som en fylkesmann. Sysselmannen er også politimester og Notarius Publicus.

Sysselmannen har følgende kjerneoppgaver:

- Politi- og beredskapsarbeid
- Miljøvern
- Tilsyn
- Administrative gjøremål/publikumsrettede forvaltningsoppgaver
- Premissleverandør for sentrale myndigheter i utvikling av svalbardpolitikken

2.1.1 Hovedmålene i norsk svalbardpolitikk

Regjeringens hovedmål i norsk svalbardpolitikk er:

- En konsekvent og fast håndhevelse av norsk suverenitet over øygruppen
- En korrekt overholdelse av Svalbardtraktaten og kontroll med at traktaten blir etterlevd
- Bevaring av ro og stabilitet i området
- Bevaring av områdets særegne villmarksnatur
- Opprettholdelse av norske samfunn på øygruppen

2.1.2 Overordnede mål og styringsparametere for Sysselmannen 2017

I tillegg til løpende arbeid med hovedmålene i svalbardpolitikken som er nedfelt i Svalbardmeldingen (Meld. St. 32 (2015-2016)) har hovedprioriteringene i 2017 vært oppfølging av mål og styringsparametere i tildelingsbrevet fra Justis- og beredskapsdepartementet og Klima- og miljødepartementet.

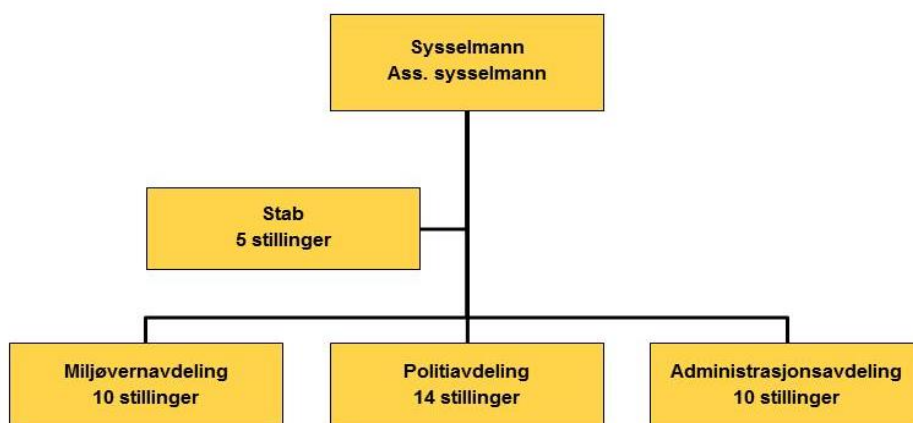
Gjennom året har styrket samhandling i beredskap og krisehåndtering, samt økt tilstedeværelse på og omkring øygruppen vært hovedprioriteringer. Målet har vært å styrke forebyggende innsats og den lokale innsatsevnen ytterligere. Den generelle beredskapen og oppfølging av skredrapporten fra DSB i 2016 har også hatt høy prioritet.

Hovedprioriteringene innen miljøvernforvaltningen har vært oppfølging av Svalbardmeldingen med bl.a tilrettelegging for utvikling av reiselivet i Forvaltningsområde 10 innenfor rammen av dagens mål og regelverk, videreføring av arbeidet med forvaltningsplaner for verneområder og oppfølging av forurensningssituasjonen.

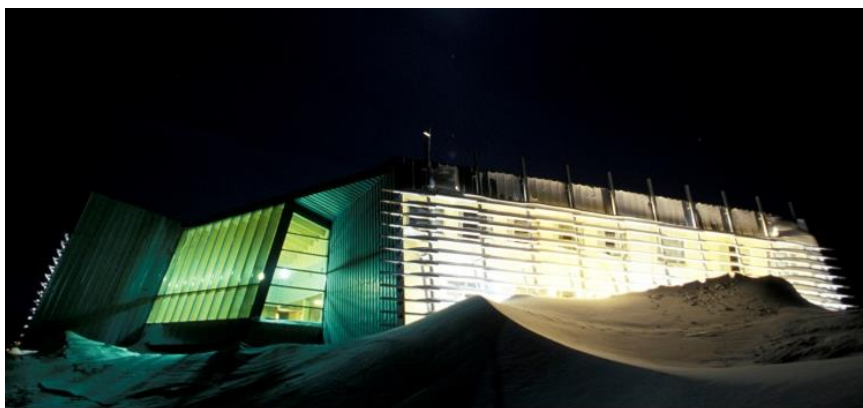
I tillegg til løpende drifts- og forvaltningsoppgaver har administrasjonen arbeidet med oppfølging av regjeringens og Justis- og beredskapsdepartementets fellesføringer i tildelingsbrevet, blant annet oppfølging av IKT med digitalisering av arbeidsprosesser og forebyggende sikkerhet.

2.2 Organisasjon, personell og eiendomsforvaltning

Sysselmannen er organisert i tre avdelinger og en stabsenhet som vist nedenfor.

Sysselmannens bygninger er leieobjekter med Statsbygg som utleier. Administrasjonsbygget er sertifisert som miljøfyrtårn. Det ble igangsatt ombygningsarbeider på administrasjonsbygget for å få plass til flere nye stillinger og spesialrom. Planlagt ferdigstilling i løpet av 2018.

Sysselmannens administrasjonsbygg. Foto. Sysselmannen på Svalbard

2.2.1 Stillinger

I 2017 har ledelsen bestått av:

- Sysselmann Kjerstin Askholt
- Assisterende sysselmann Berit Sagfossen.
- Sysselmannsoverbetjent Ole Jakob Malmo.
- Miljøvernssjef Knut Fossum.
- Administrasjonssjef Sverre J. Indredavik

Alle stillingene hos Sysselmannen er åremålsstillinger (2 + 3 +1 år) maksimalt 6 år. Sysselmannen ble tildelt tre nye politistillinger i 2017, og det var totalt 41 ansatte ved utgangen av året.

Det har vært seks åremålsutskiftninger i 2017 med en gjennomsnittstid i stillingen på to år. I tillegg til åremålsstillingene er det gjennom året ansatt personell i ulike korttidsengasjementer, som sommervikarer og feltinspektører.

2.2.2 Helse, miljø og sikkerhet

Sysselmannen har inngått avtale om inkluderende arbeidsliv og har status som IA-bedrift. Sykefraværet i 2017 var på 2,0 prosent. Det er ikke meldt om arbeidsrelatert sykefravær. Det er avholdt tre møter i arbeidsmiljøutvalget i 2017.

Sysselmannen benytter politietatens HMS-system i tillegg til en egen lokaltilpasset HMS-håndbok. HMS-systemet inngår i Sysselmannens styringssystem. Sysselmannen har etablert ordning for varsling av kritikkverdige forhold gjennom felles varslingsordning for justissektoren.

Gjennom bedriftshelsetjenesten har alle ansatte tilbud om helsesamtale, ergonomisk undersøkelse og arbeidsplassstilpasning. Alle ansatte har tilbud om fri til trening én i time per uke i arbeidstiden.

Det er gjennomført sikkerhetsopplæring for nyansatte i samsvar med interne instruksjoner, og innføringsuke for sommervikarer i politiavdelingen og for feltinspektører. Det utarbeides hvert år en avdelingsvis risiko- og sårbarhetsanalyse som inngår i virksomhetsplanen.

2.2.3 Likestilling og mangfold

Ved utgangen av 2017 var det av totalt 41 stillinger - 22 kvinner og 19 menn med en alderssammensetning fra 27 - 61 år. Kvinneandelen i ledergruppen er på 40 prosent. Ved utlysning av ledige stillinger oppfordres kvinner og personer med minoritetsbakgrunn om å søke. Søkere med minoritetsbakgrunn blir intervjuet dersom de fyller minimumskravene i utlyst stilling. Det foretas løpende bygningsmessige tilpasninger til universell utforming i Sysselmannens administrasjonsbygg.

2.2.4 Utvalgte hovedtall

Volumtall fra virksomheten	2014	2015	2016	2017
Offisielle besøk og orienteringer	44	66	75	57
Utstedte alkoholkort	2610	2987	2668	2837
Loggførte politioppdrag	471	457	547	619
Straffesaker	118	125	136	136
Redningsoppdrag	71	74	67	78
Saksomfang/nye saker	1327	1126	1812	1410
Våpensøknader erverv	374	354	315	416
Utstedte visum	259	304	307	352
Utstedte pass	242	278	267	260

Nøkkeltall (hele tusen kr)	2014	2015	2016	2017
Samlet budsjett-tildeling i ht tildelingsbrev	210 201	231 709	259 461	277 840
<i>Forbruk i ht regnskap:</i>				
Drift	45 645	50 096	53 986	72 590
Transporttjeneste (helikopter og båt)	155 366	169 877	193 849	200 973
Kulturminnetiltak	2 628	1 928	1 937	1 963
Årsverk åremålstillinger	37	37	37	40

Detaljert regnskap med kommentarer fremgår av kapittel 6.

3 Årets aktiviteter og resultater

Dette kapitlet omhandler aktiviteter og resultater fra Sysselmannens kjerneoppgaver og de prioriteringer som Justis- og beredskapsdepartementet og Klima- og miljødepartementet har fastsatt for Sysselmannen i tildelingsbrevet.

3.1 God og effektiv myndighetsutøvelse

3.1.1 Trygghet for befolkningen

Politiets samfunnsoppdrag er å forebygge og bekjempe kriminalitet og å skape trygghet for befolkningen. Politiet skal beskytte person, eiendom og fellesgoder, verne om all lovlig virksomhet og opprettholde offentlig ro og orden og sikkerhet. Politiet er med andre ord en sentral aktør i samfunnets beredskap. Kjerneoppgavene til Sysselmannens politiavdeling er kriminalitetsforebyggende arbeid, samfunnssikkerhet og beredskap og straffesaksbehandling.

Gjennom året har politiet gjennomført flere møter og aktiviteter med forebyggende formål; i barnehage, skole, ungdomsklubb og ellers blant barn og unge, inkludert snøskuterkvelder for ungdom og unge voksne («Ut og kjør»). På slutten av året var politiavdelingen også på besøk i skolen i Barentsburg. Som en følge av økt bemanning kan vi være mer tilstede i lokalsamfunnet, og politiavdelingen har også igjen begynt å være tilstede ved flyankomster på flyplassen. Dette blir lagt merke til og positivt kommentert.

Det gjennomføres trafikkkontroller både i Longyearbyen, i Barentsburg og i felt. Antall kontrollerte snøskutere i 2017 var 956. Kontrollerte biler var 219. Det er en betydelig økning fra 2016 hvor det til sammen ble kontrollert 546 kjøretøy. Sysselmannens vinterfeltlag kontrollerte totalt 647 skutere. To av disse skuterkontrollene ble gjennomført i Barentsburg etter anmodning fra Generalkonsulen. Ingen av vinterfeltlagets kontroller førte til reaksjoner.

Uniformert politi deltar på Sysselmannens månedlige kontordager i Barentsburg. Ved større arrangementer i Longyearbyen og i julebordsesongen blir det satt av ressurser til målrettet patruljevirkosomhet.

Sysselmannens time, som er et tilbud til guider og turoperatører, arrangeres årlig. Politiet har i tillegg bidratt med foredrag på UNIS' sikkerhetskurs og på Arctic Nature Guide-kurs. I et ulykkesforebyggende øyemed prioriterer Sysselmannen å delta på disse arenaene.

3.1.2 Oppsynsvirkosomhet

Oppsynsvirkosomheten er en prioritert oppgave for Sysselmannen. I løpet av året har politiet gjennomført oppsyn i snøskutersesongen, både alene og i sammen med miljøavdelingen og reiselivsrådgiveren. I hele mars og april hadde Sysselmannen i tillegg et eget vinterfeltlag som gjennomførte informasjonsarbeid, oppsyn og kontroll med turisme og ferdsel. Basen for feltlaget var på Fredheim sentralt i forvaltningsområde 10, hvor det største volumet av snøskuterturisme foregår, men oppsyn med ferdsel på østkysten av Spitsbergen og i områder med snøskuterforbud hadde også høy prioritet.

Sysselmannens vinterfeltlag utførte blant annet oppsyn og kontroll. Foto: Monica Votvik/Sysselmannen

Feltinspektørtjenesten i perioden juni til august ble gjennomført som planlagt. Tre feltlag dekket området fra Bellsund til Wijdefjorden på Spitsbergen. Feltinspektørene fører blant annet oppsyn med båter og individuelle reisende, i tillegg til å drive informasjon. Dette har først og fremst et forebyggende formål, samtidig som det er et virkemiddel for å opprettholde og øke respekten for miljøregelverket.

I tillegg kommer oppsynsvirksomheten som ble utført i forbindelse med de regulære toktene med tjenestefartøyet «Polarsyssel», som var i tjeneste for Sysselmannen i ni måneder med oppstart 1. mars 2017.

3.1.3 Tilsyn

Tilsyn med jordstasjoner for satellitt

Satellittkommunikasjon på Svalbard er regulert i en egen forskrift av 21. april 2017 nr. 493 om etablering, drift og bruk av jordstasjon for satellitt. Forskriften trådte i kraft 1. mai 2017, og avløste da tidligere forskrift av 6. november 1999 nr. 664 med samme navn.

Fra KSATs anlegg på Platåfjellet ved Longyearbyen. Foto Arnt Rennan/Sysselmannen

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) fører tilsyn med forskriften, som har som formål å sikre at jordstasjoner for satellitt på Svalbard etableres, driftes og brukes i samsvar med Svalbardloven og innenfor folkerettens rammer. Sysselmannen hadde i henhold til den tidligere forskriften ansvar for tilsynet med jordstasjoner for satellitt, men dette ble endret ved ikrafttredelsen av den nye forskriften, da Nkom overtok tilsynsoppgaven. Sysselmannen bistår Nkom i tilsynet i samsvar med forskriftens § 9 annet ledd.

Tilsynet 1. halvår 2017 ble gjennomført av Sysselmannen i henhold til den tidligere forskriften, og tilsynet 2. halvår ble gjennomført av Nkom etter ny forskrift.

I 2017 ble det gjennomført to tilsynsbesøk ved jordstasjonene i henholdsvis Longyearbyen (KSAT), Barentsburg (Arctic and Antarctic Research Institute) og Ny-Ålesund (Kings Bay AS). Det ble i tillegg gjennomført ett tilsynsbesøk ved følgende jordstasjoner: Isfjord Radio (Telenor Satellite),

Barentsburg (Russian Satellite Communications), Bjørnøya (Telenor Satellite) og Hornsund (Institute of Geophysics Polish Academy of Sciences). Tilsynet våren 2017 avdekket ikke brudd på forskriften. Rapporten fra Nkoms tilsyn høsten 2017 var fortsatt ikke ferdigstilt da Sysselmannens årsrapport for 2017 ble utarbeidet.

Branntilsyn

Nær alle planlagte tilsyn med særskilte brannobjekter utenfor Longyearbyen arealplanområde, i alt ti objekter, ble gjennomført som planlagt. Det ble gjort flere forsøk på å få gjennomført tilsyn i Pyramiden, men dette lot seg dessverre ikke gjennomføre på de planlagte tidspunkter i 2017. Tilsyn i Pyramiden er nå planlagt gjennomført i februar 2018. De fleste avvik som ble avdekket er lukket.

Mattilsyn/dyrehelse

Sysselmannen har et ansvar i samråd med Mattilsynet i Troms og Finnmark for smittevern og utrydding av dyresykdommer hos husdyr og vilt for å unngå smitte fra dyr til mennesker. I tillegg har Sysselmannen som miljøvernmyndighet et ansvar for å hindre smitte fra tamme dyr til ville dyr på Svalbard. Mattilsynet er myndighet for øvrig dyrehelse og dyrevelferd.

Ved årsskiftet 2017/18 var det 1095 hunder på Svalbard. En stor andel av disse er innført med Mattilsynets tillatelse, men en del er også født i hundegårder på Svalbard. Dette er en økning fra 938 hunder ved årsskiftet 2016/17. Økningen gjelder både hunder i kommersiell bruk og hunder i privat eie.

Kjemikalie- og avfallshåndtering ved bedrifter

Det ble i 2017 gjennomført befaringer i bosettinger utenfor Longyearbyen, med fokus på avfallshåndtering. Longyearbyen lokalstyre har fått tillatelse fra Miljødirektoratet til etablering av nytt deponi i Longyearbyen for slagg og aske fra energiverket. Sysselmannen gjennomførte på vegne av Miljødirektoratet tilsyn ved deponiet. Sysselmannen har også gjennomført utrykningsinspeksjoner til Pyramiden og Hornsund i forbindelse med akutte utslipp.

Annet miljøtilsyn

Sysselmannen, Sjøfartsdirektoratet og Kystverket gjennomførte en felles aksjon i Bellsund høsten 2017 for å få belyst hvilken aktivitet som foregår ved omlasting i området og hvilke oljekvaliteter som benyttes, i tillegg til tilsyn med tungoljeforbudet. På grunn av værforholdene ble det kun gjennomført tilsyn på én båt. Det ble ikke påpekt noen avvik under tilsynet.

Tilsyn med lokalstyrets beredskap

Etter forskrift 18. desember 2012 nr. 1293 om sivilbeskyttelseslovens anvendelse på Svalbard og om beredskapsplikt for Longyearbyen lokalstyre § 10 skal Sysselmannen føre tilsyn med «(...) lovligheten av Longyearbyen lokalstyres oppfyllelse av plikter etter forskriften».

Sysselmannen førte tilsyn på dette området i 2014, og vil føre nytt tilsyn med lokalstyret i februar 2018. Frekvensen tilsvarer dermed DSBs krav til fylkesmennene om tilsyn i kommunene.

I 2017 har det vært en tett og konstruktiv dialog mellom Sysselmannen og lokalstyret. I oktober arrangerte Sysselmannen temadager for beredskap, der målsetningen var kompetanseheving hos lokalstyret på dette området. Dette gjaldt spesielt for nyansatte i sentrale stillinger da lokalstyret har hatt stor utskiftning av personell i løpet av 2017. I løpet av disse dagene ble det avholdt flere table top-øvelser. Temadagene ble avholdt på bakgrunn av Sysselmannens veileder- og pådriverrolle innen samfunnssikkerhet og beredskap.

Sysselmannen har hatt et godt samarbeid med lokalstyret også i situasjoner der det har vært nødvendig med økt beredskap og iverksetting av forebyggende tiltak. I 2017 har dette vært knyttet til ekstremvær- og snøskredvarsel.

Bistand ved tilsyn

Sysselmannen har i tillegg til eget tilsynsansvar også oppgaver i forbindelse med tilsyn som utføres av andre etater, for eksempel Arbeidstilsynet, Mattilsynet og Bergmesteren for Svalbard.

Sysselmannen bidrar her med svalbardfaglig kompetanse, praktisk tilrettelegging og transportbistand, samt tolketjenester.

3.1.4 Etterforskning og påtalearbeid

Straffesaksutviklingen på Svalbard er relativt stabil med små tallmessige økninger fra år til år. I 2017 ble det registrert og behandlet 136 saker, samme antall saker som i 2016 mot 125 saker i 2015 og 118 saker i 2014. Det har vært en liten økning de siste årene, men de to siste årene har antallet saker stabilisert seg.

Skillet mellom forbrytelser og forseelser er opphevet ved ikrafttredelsen av ny straffelov i 2015. Den totale oppklaringsprosenten for 2017 er 61,5 prosent. I 2016 var oppklaringsprosenten hos Sysselmannen 56,9 prosent, mens den i 2015 var 54,7 prosent.

3.1.5 Veiledning og informasjon til innbyggere og turister

Kommunikasjon

Flere større hendelser i 2017 har vært utfordrende for kommunikasjonsvirksomheten i 2017, blant annet flere evakueringssituasjoner, isbjørnbesøk i og nær Longyearbyen, snøskredet i februar, snøskuterulykken i Tempelfjorden i slutten av april og helikopterulykken i oktober. Hurtig informasjon og tilgjengelighet har vært viktige prinsipper i kommunikasjonsarbeidet.

Sysselmannens nettside - www.sysselmannen.no - blir oppdatert jevnlig med nyheter og informasjon. Nettsiden er sammen med Sysselmannens sider på Facebook effektive og viktige informasjonskanaler både til lokalbefolkning, medier og samfunnet for øvrig under kriser og større hendelser.

I tråd med læringspunktene i rapporten fra DSB etter skredet i desember 2015 blir nyheter og viktig informasjon til befolkningen oversatt og publisert på engelsk i tillegg til norsk. Ved slutten av 2017 hadde Sysselmannens Facebook-side nær 8400 følgere, som er en økning på cirka 2400 følgere fra året før.

Sysselmannens hjemmesider på internett oppdateres jevnlig med nyheter.
Faksimile: Sysselmannen

I 2017 har Sysselmannen startet et arbeid med videreutvikling av internettsidene for å gjøre dem mer rettet mot de tjenestene Sysselmannen yter til befolkningen. Digitalisering av skjemaer er en del av dette arbeidet. Løpende informasjon vil fortsatt være et sentralt element på nettsidene.

Interessen for Arktis og Svalbard øker fortsatt sterkt, og Sysselmannen bruker mye tid og ressurser på orienteringer for besøkende og på tilrettelegging for reportasjer for norske og internasjonale medier. I 2017 har mediene særlig vært opptatt av plastforurensing og klimaendringer, men også geopolitikk.

Sysselmannen er medarrangør på Svalbardseminaret, en forelesningsrekke for Longyearbyens befolkning i januar.

Sysselmannen bistod Longyearbyen sykehus og Longyearbyen lokalstyre med russisk tolketjeneste i løpet av året. Sysselmannens tolk tok seg av en stor mengde oversettelsesoppdrag for både Sysselmannens avdelinger og andre offentlige etater.

Reiseliv

Satsningen på det kommersielle reiselivet i Longyearbyen og på Svalbard fortsetter, og det er vekst i antall besøkende. Antall turoperatører med aktivitet på Svalbard var i 2017 ca. 130 firmaer; fra internasjonale store selskaper til enkeltmannsforetak. Disse representerer både lokalt forankrede helårsbedrifter og sesongbaserte virksomheter og firma med 1-2 turer i løpet av en sesong. Ca. 20 prosent av turoperatørene som tilbød turer til Svalbard i 2017 var nye i den betydning at de ikke tidligere har hatt aktivitet her. Fire av disse nye selskapene var lokalt forankret med adresse i Longyearbyen. Øvrige har adresser i Norge eller internasjonalt.

Sysselmannens reiselivsrådgiver har hatt jevnlig kontakt med Visit Svalbard, Association of Arctic Expedition Cruises (AECO) og ulike turoperatører gjennom året. Ekspedisjonslederne fra ekspedisjonscruiseoperatørene er som regel innom sysselmannskontoret for et kort møte med reiselivsrådgiver i forkant av sesongen eller i løpet av sommeren. Det samme gjelder de fleste turoperatører med ny aktivitet på Svalbard.

I mars gjennomførte Sysselmannen i regi av reiselivsrådgiver og politiet det årlige møtet med reiselivsnæringens guider, Sysselmannens time, for gjensidig utveksling av erfaringer og informasjon. Hovedtemaer for møtet var Sysselmannens forventninger til guider i felt, ekstern innføring i skredobservasjoner og varsling digitalt via NVEs nettside www.varsom.no, samt informasjon om hvordan en av turoperatørene arbeider for å forebygge og hindre skader i forbindelse med organisert snøskuterkjøring.

I begynnelsen av juni ble det gjennomført et nytt tokt med «Polarsyssel» med vekt på kontroll av mindre båter med turoperatører som tilbyr primært toppturer på ski langs vestkysten av Svalbard. Fokus var observasjon av ferdsel, samt hvordan sikkerhet for gjester blir ivaretatt på land.

I primo august ble turistinspeksjonstoktet gjennomført. Fokus var generelt oppsyn og inspeksjon av båter på nord- og østsiden av Spitsbergen.

Reiselivsrådgiver deltok med innlegg på Association of Arctic Expedition Cruise Operators' årlige konferanse, og organiserer Sysselmannens bidrag i Svalbardguideopplæringen vinter og sommer, samt på Arctic Nature Guide-studiet.

I 2017 ble det registrert 68 125 ankomne gjester ved hotell- og overnattingssteder inkludert campingplassen i Longyearbyen. Dette er en økning på 3,3 prosent fra 2016. Antall gjestedøgn økte i 2017 med 4,13 prosent til 147 613. Antall passasjerer registrert på flyplassen var i totalt 168 669 i 2017, mot 170 014 i 2016. Flygningene til Ny Ålesund og Svea er ikke inkludert.

17 oversjøiske cruiseskip hadde til sammen 25 seilinger/anløp i Longyearbyen sommeren 2017. Antall passasjerer registrert var ca. 42 800, en økning på ca. 20 prosent fra 2016, hvor tallene ble justert i etterkant av forrige årsmelding.

Politiavdelingen og Sysselmannens reiselivsrådgiver samler årlig reiselivsnæringens guider til informasjonsmøte. Foto: Terje Carlsen/Sysselmannen

Når det gjelder ekspedisjonscruisetraffikken, meldte 37 skip sin aktivitet til Sysselmannen. Dette er omtrent samme antall som i 2016. Disse har i 2017 hatt ca. 17 500 passasjerer, en økning på ca. 5 prosent. I 2017 var det totalt seks turoperatører som tilbød dagsturer på Isfjorden med til sammen ni båter (både over og under 12 passasjerer).

Antall snøskutere for utleie for individuelle reisende ble redusert med 150 i 2017, som bidro til en mindre nedgang. Årsaken er at en operatør avvirket utleie av scooter, men også at flere velger å delta på organiserte turer, noe Sysselmannen anbefaler.

Antall individuelle reisende utenfor forvaltningsområde 10 var cirka 830 i 2017 og lå på samme nivå som i 2016. Hovedårsaken for oppholdet er rekreasjon.

3.1.6 Opprettholde en robust og effektiv offentlig virksomhet

Sysselmannen er en åremålsvirksomhet. Dette er en styrke ved at man oppnår god integrering med fagmiljøer på fastlandet, men også en utfordring med hensyn til å opprettholde kontinuitet. Det blir derfor arbeidet kontinuerlig med vedlikehold av styringssystem, digitalisering av arbeidsprosesser og nettbaserte løsninger/digitalt førstevalg knyttet til ulike søknader og saksbehandling.

Politiavdelingen ble styrket med fire nye stillinger i 2017. I tillegg ble det ansatt en beredskapsrådgiver knyttet til staben.

3.1.7 Kontakt med lokalsamfunn utenfor Longyearbyen

Barentsburg

Sysselmannen har jevnlig kontakt med Trust Arktikugol og generalkonsulatet i Barentsburg gjennom faste kontaktmøter hver annen måned og fast kontordag en dag i måneden som et tilbud til lokalbefolkningen. I tillegg møtes representanter fra Sysselmannen og Barentsburg i forbindelse med nasjonale markeringer.

Høsten 2017 arrangerte Sysselmannen et informasjonsmøte for alle innbyggerne i Barentsburg. På dette møtet ble det gitt informasjon om Svalbard og de norske myndighetene på øygruppen. Mange deltok, og det ble utdelt om lag 150 informasjonsmapper. I tillegg foregår den løpende kontakten mellom Sysselmannen og Barentsburg via telefon og e-post.

Sysselmannen har bistått med tolketjeneste i forbindelse med to kulturutvekslinger og tre idrettsutvekslinger mellom Longyearbyen og Barentsburg, og bidratt med transport i forbindelse med noen arrangementer. Slike tiltak bidrar til bedre forståelse og kontakt mellom de ulike nasjonalitetene på Svalbard og settes stor pris på i både Barentsburg og Longyearbyen.

Ny-Ålesund

Sysselmannen har kontakt med driftsselskapet Kings Bay AS på mange plan gjennom hele året, blant annet i forbindelse med konkrete saker som er til behandling og på ledelsesnivå.

Hornsund

Sysselmannen har kontakt med den polske forskningsstasjonen i Hornsund gjennom hele året, blant annet et fast møte med besetningen under det årlige rundtoktet hvor Sysselmannen informerer om Svalbard, Sysselmannens ansvar og oppgaver samt om lovgivningen.

Hopen, Bjørnøya og fangststasjoner

Sysselmannen har regelmessig kontakt med de meteorologiske stasjonene og fangststasjonene i forbindelse med tokt, oppsyn, tilsyn og julebesøk (Austfjordnes).

3.1.8 Arbeid med regelverksutvikling

Sysselmannen har siden svalbardmiljøloven trådte i kraft ført en konsistent praksis ved at overtredelser av loven med forskrifter som er subsumert under svalbardmiljøloven § 99 første straffalternativ er påtaleavgjort her. I gjennomsnitt har det årlig vært etterforsket og påtaleavgjort 15 slike saker ved utstedelse av forelegg.

Sysselmannen mener det vil være hensiktsmessig at denne praksis kodifiseres, slik at påtalekompetansen ved slike overtredelser uttrykkelig delegeres til politiet.

Sysselmannen har foreslått en endring i straffeprosessloven § 67 annet ledd bokstav c til også å omfatte svalbardmiljøloven § 99 første ledd første punktum. Forslaget er tiltrådt av Statsadvokatene i Troms og Finnmark, som i desember 2017 videresendte forslaget til Riksadvokaten.

3.1.9 Forvaltningsoppgaver

Pass, visum og utlendingssaker

Sysselmannen utstedte 260 pass i 2017 mot 267 pass i 2016, og behandlet 352 visumsøknader i 2017, mot 307 i 2016. 111 av søknadene i 2017 gjaldt visum til turister som trengte en ekstra innreise til Schengen. De fleste andre visumsøknadene var fra fastboende på Svalbard.

Sysselmannen mottok 13 søknader om oppholdstillatelse i Norge. Søknadene gjaldt familieinnvandring, arbeidsinnvandring, studieopphold og statsborgerskap. Tilsvarende søknader for 2016 var 17. Sysselmannen registrerte disse søknadene i saksbehandlingssystemet NORVIS og sendte dem til Utlendingsdirektoratet (UDI) for vedtak.

En fastboende på Svalbard fikk norsk statsborgerskap i 2017. Det ble i løpet av 2017 gjennomført en statsborgerseremoni med to deltagere.

Vielser og skilsmisser

I 2017 ble 39 par viet hos Sysselmannen. De fleste er tilreisende par, men også fastboende vies hos Sysselmannen. Det ble gitt én bevilling til skilsmisse i 2017.

Notarius Publicus

Sysselmannen på Svalbard har i 2017 utført 44 notarialbekreftelser.

Servicestasjon for Statens vegvesen

Trafikkstasjonen på Svalbard er administrativt og faglig lagt under Tromsø trafikkstasjon, men har selvstendig ansvar for alle nyregistreringer og omregistreringer av kjøretøy som kommer fra fastlandet og utlandet. I tillegg behandler Sysselmannen eierskiftemeldinger, avregistreringer og registreringer i forbindelse med midlertidig kjøretillatelse på fastlandet ved ferie.

Sysselmannen forbereder og videresender førerkortsaker til Tromsø trafikkstasjon for behandling. Dette innebærer mottak av søknader og fotografering til førerkort. Sysselmannen gjennomfører teoriprøver i alle klasser. I løpet av 2017 ble det avholdt 55 teoriprøver med 84 prosent bestått. Hovedtyngden av de avholdte teoriprøvene er klasse B (personbil) og klasse S (snøskuter). Pr 31.12.17. var det totalt 4326 registrerte kjøretøy på øygruppen med hovedtyngde på biler og snøskutere.

Alkoholordningen

Sysselmannen på Svalbard har ansvar for tildeling av skjenkebevilling utenfor Longyearbyen planområde og søknader om import av alkohol, samt representasjonskvoter og andre

alkoholtillatelser utenfor Longyearbyen planområde. Sysselmannen har også ansvar for å utstede alkoholkort til personer som etter alkoholordningen på Svalbard har rett til alkoholkvote. I 2017 godkjente Sysselmannen 58 skjenkebevillinger. De fleste av disse var til cruiseskip og båter som har aktivitet i Svalbards farvann i sommersesongen. I tillegg ble det gitt tillatelse til 12 representasjonskvoter for virksomheter og institusjoner på Svalbard og 52 importtillatelser for alkohol. Det er også gitt én kjøpstillatelse til en privatperson i forbindelse med bryllupsfeiring. Sysselmannen tildelte 2837 alkoholkort i 2017.

I løpet av året har Sysselmannen hatt til uttalelse 66 søknader om skjenkebevilling for enkeltanledning og/eller søknad om kjøp av alkohol. Søknadene behandles og avgjøres av Longyearbyen lokalstyre etter delegasjon fra Sysselmannen, jf. forskrift om alkoholordningen for Svalbard.

Våpensøknader

I 2017 behandlet Sysselmannen 416 søknader om erverv av skytevåpen og 724 søknader om leie av våpen. Antallet søknader er økende.

Valg

Sysselmannen administrerte gjennomføringen av Stortings- og sametingsvalget 2017 med Longyearbyen lokalstyre som stemmemottaker i Longyearbyen og Kings Bay AS som stemmemottaker i Ny-Ålesund. Sysselmannen avholdt forhåndsstemmegivning for personalet på Hopen og Bjørnøya på og på fangststasjonen på Austfjordnes.

3.2 Samfunnssikkerhet og beredskap

3.2.1 Styrket samhandling og kompetanse

Også i 2017 har arbeidet med å styrke kapasitet og kompetanse innenfor samfunnssikkerhet og beredskap har vært høyt prioritert. Sysselmannen har i 2017 opprettet en åremålsstilling for en beredskapsplanlegger på fylkesmannssiden.

Oppfølging av funnene i DSB-rapporten etter skredulykken har vært en viktig del av beredskapsarbeidet. Det utstrakte og gode samarbeidet med NVE og Longyearbyen lokalstyre i forhold til den planlagte skredvarslingen for vinteren 2017-2018 har også fortsatt. Et nytt OBS-varsel med påfølgende evakuering 19. desember ble håndtert etter innarbeidete rutiner og ble gjennomført på en god og tilfredsstillende måte. Det er fortsatt NVE som er ansvarlig for utarbeidelsen av skredvarsler, men lokalstyret er nå mer involvert i dette arbeidet. Parallelt har NVE, lokalstyret og Sysselmannen arbeidet med en endelig faglig anbefaling til Olje- og energidepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet om hvordan permanente sikringstiltak i sentrum av Longyearbyen skal iverksettes. Dette arbeidet skal være ferdig i februar 2018.

DSB gjennomførte et seminar for Sysselmannen i Longyearbyen vedrørende tilsyn overfor lokalstyret. Sysselmannen gjennomførte før sommeren et dagsseminar på «Polarsyssel» for beredskapsrådet, og i høst ble det arrangert et to dagers beredskapsseminar for aktuelle personer i Longyearbyen lokalstyre.

Etter initiativ fra Krisestøtteenheten (KSE) i Justis- og beredskapsdepartementet ble det gjennomført VTC-møte om varslingsrutiner med KSE, Sysselmannen, Politidirektoratet, HRS og DSB. Sysselmannen sender situasjonsrapporter til KSE som avtalt, i tillegg til evalueringer etter hendelser og større øvelser. Ved redningsaksjoner er det gjort avtale med HRS Nord-Norge om at de overtar ansvaret for varslingsrutiner.

Samarbeidet med Kystvakten, beredskapsrådet for Svalbard, Longyearbyen lokalstyre, Longyearbyen Røde Kors hjelpekorps og andre lokale samvirkeaktører er etter Sysselmannens vurdering godt. Sysselmannen samvirker med alle aktørene på ulike nivåer og på ulike arenaer; møtevirksomhet, samarbeid i enkeltsaker, foredragsvirksomhet, trening og øvelser og håndtering av hendelser. I 2017

koordinerte lokal redningsentral (LRS Svalbard) 78 redningsoppdrag. Tallet har vært relativt stabilt over tid, men det har i 2017 vært en økning sett i forhold til 2016 (67). Dette er ikke uventet i lys av den økningen som det har vært av tilreisende turister. Økt aktivitet i havområdene rundt Svalbard er også med på å påvirke disse tallene.

3.2.2 Økt tilstedeværelse på og omkring øygruppen

Etter at politiavdelingen i 2017 ble tildelt tre nye stillinger ble tjenesten på slutten av året organisert med tre polititjenestepersoner på beredskap 24/7. I tillegg har vi siden våren 2017 kunnet være til stede på lufthavnen ved flyankomster. Det er kommet gode tilbakemeldinger på dette og det blir lagt merke til. Også i 2017 ble feltinspektørtjenesten utvidet med et eget vinterfeltlag.

Tjenestefartøyet til Sysselmannen, «Polarsyssel», er en stadig viktigere kapasitet i beredskapen på Svalbard, for gjennomføring av de årlige inspeksjonene av øygruppen og i Sysselmannens myndighetsutøvelse generelt.

Sysselmannens tjenestefartøy «Polarsyssel» er viktig for redningsberedskapen. Foto: Sysselmannen

Dette ble svært tydelig under helikopterulykken i Isfjorden i oktober og rednings- og søksarbeidet i fortsettelsen av denne ulykken. «Polarsyssel» var en viktig plattform for å lede arbeidet på sjøen og innkvarterte også de russiske redningsmannskapene som kom til Svalbard for å bistå under aksjonen.

I 2017 hadde «Polarsyssel» 204 aktive seilingsdøgn av 270 for Sysselmannen (2016: 160 aktive av 270 seilingsdøgn). Erfaringene med fartøyet er gjennomgående gode, og samarbeidet med mannskapet om bord er godt.

Sysselmannen har gjort flere gode erfaringer med å ha økt seilingstiden til «Polarsyssel». Fartøyet «Polarsyssel» var en svært viktig faktor i Sysselmannens håndtering av helikopterulykken. Ved flere seilingsdøgn er oppsyn og kontroll utvidet. Sesongen for vedlikehold av hytter og kulturminner ved bl.a. annet å bruke «Polarsyssel» til transport, innkvartering og som lyskilde er også utvidet. Bruken av fartøyet gir forbedrede arbeidsforhold og øker sikkerheten ved bedre observasjonsmuligheter bl.a. i forhold til isbjørn.

Etter Sysselmannens vurdering har økt tilgjengelighet til eget fartøy styrket Sysselmannens kapasitet til å drive myndighetsutøvelse på øygruppen og bidratt til ytterligere styrking av beredskapen.

Sysselmannen er tilfreds med tjenesten som helikopteroperatøren Lufttransport AS leverer, og samarbeidet er godt. Vi er også fornøyd med tjenesten rederiet Fafnir leverer på «Polarsyssel». Samarbeidet med Fafnir og operatøren Havila er godt.

3.2.3 Øvelser

Øvingsaktiviteten har vært holdt på et jevnt, høyt nivå i 2017. I tillegg til egne treninger og øvelser har de fleste øvelser også i 2017 vært gjennomført i samvirke med en eller flere av de samvirkende beredskapsaktørene.

De faste samøvelsene med Røde Kors' bre- og skredgruppe har vært gjennomført. Det var planlagt et skredseminar med Røde Kors som ble avlyst på grunn av helikopterulykken. Sysselmannen har deltatt på en diskusjonsøvelse med AVINOR på lufthavnen og det har i samarbeid mellom Sysselmannen og Store Norske vært planlagt og gjennomført en fullskala havariøvelse på flyplassen i Svea. Sysselmannen deltok også på et kurs i regi av Den norske sjømannskirke/Svalbard kirke angående kommunikasjon med pårørende.

Sysselmannen øver jevnlig med blant andre Longyearbyen Røde Kors hjelpekorps. Foto: Thor-Arild Hansen/Sysselmannen

I forbindelse med HRS Nord-Norge sitt tilsyn med LRS i september, ble det i regi av politihøgskolen samtidig gjennomført en «table top» øvelse for redningsledelsen og LRS-stab der scenarioet var brann i en cruisebåt til kai i Longyearbyen.

Det årlige vedlikeholds- og treningsprogrammet og godkjenningsskyting med tjenestevåpen er gjennomført i løpet av året. Polititjenestepersonene som går beredskapsvakt er godkjent innsatspersonell kategori 4 (IP 4).

3.2.4 Utvalg mot akutt forurensning

Depotstyrken har fått fem nye medlemmer i 2017 og består nå av 20 personer. Det har vært gjennomført to samlinger i løpet av 2017. Den ene ble brukt til gjennomgang av depot og utstyr som er lagret der. Den andre samlingen ble brukt til praktisk øvelse med båt og utsett/sleping av lenser. Hele depotstyrken har i tillegg vært på kurs i strandrensing hos Kystverket i Horten.

3.3 Miljøvernforvaltning

Oppfølgingen av Meld. St. 32 (2015-2016) Svalbard har stått sentralt i Sysselmannens miljøvernforvaltning også i 2017. Særlig har det vært fokus på utfordringer knyttet til klimaendringer og økt satsing på reiselivet. Arbeidet med forurensning og aktivitet i planområdene har også stått sentralt.

Ved framleggelsen av statsbudsjettet høsten 2017 ble det klart at gruvedriften i Svea skal avvikles, og at det skal foretas en omfattende opprydding av gruvedriften. Oppryddingsarbeidet omfatter både gruvene Lunckefjell og Svea Nord samt selve bosetningen i Svea. Det er tiltakshaver (Store Norske) som skal utarbeide plan for opprydding. Sysselmannen som miljøvernmyndighet har hovedansvaret for oppfølgingen overfor tiltakshaver. Dette stiller store krav til Sysselmannens miljøvernarbeid, da oppryddingen vil berøre alle fagområdene innen natur-/artsforvaltning, forurensning/avfall, arealplanlegging og kulturminner.

3.3.1 Verneområder og arealforvaltning utenfor planområdene

Det har vært en prioritert oppgave over flere år å få på plass forvaltningsplaner for verneområdene på Svalbard. Sysselmannen sendte inn forvaltningsplanen for Nordvest-Spitsbergen, Forlandet og Sør-Spitsbergen nasjonalparker, samt fuglereservatene til endelig godkjenning i Miljødirektoratet i april 2017. I samme leveranse ble det foreslått noen forskriftsendringer for bedre å ivareta verneverdiene i disse verneområdene. I de tre nasjonalparkene Nordvest-Spitsbergen, Forlandet og Sør-Spitsbergen må fastboende søke Sysselmannen om dispensasjon. I 2017 kom det 15 søknader fra fastboende om snøskuterkjøring i disse tre nasjonalparkene for til sammen 46 snøskutere/turer. 33 av turene ble gjennomført. Dette er en økning fra 2016, da antall søknader var svært lavt, trolig som følge av dårlige isforhold.

Sysselmannen har hatt fokus på å legge bedre til rette for utvikling av reiselivet innenfor forvaltningsområde 10, og da særlig området rundt Isfjorden. Det ble derfor bestilt et kunnskapsgrunnlag fra Norsk Polarinstitut i forbindelse med forberedelse til oppstart av helhetlig forvaltningsplan for Isfjordområdet/forvaltningsområde 10. Denne planen er tenkt å omfatte de fire nasjonalparkene Nordenskiöld land, Sassen-Bünsow land, Nordre Isfjorden og Indre Wijdefjorden, samt mellomliggende areal som ikke er vernet. Selve oppstarten av planprosessen er utsatt til 2018, og skal ses i sammenheng med oppdrag om å utrede Nedre Adventdalen for vern. Det ble gjennomført dialog med Norsk Polarinstitut om bestilling av oppdatert kunnskapsgrunnlag for områdene i Nedre Adventdalen.

Prosessen med etablering av næringshytter for reiselivet har fortsatt. Etter høring ble utredningsprogrammet fastsatt og søkerne utarbeidet konsekvensutredninger. Disse konsekvensutredningene ble sendt på høring av Sysselmannen. Prosessen videreføres i 2018.

Sysselmannen har bidratt i arbeidet med å etablere naturinformasjonssenter på Svalbard gjennom å delta i en arbeidsgruppe.

3.3.2 Artsforvaltning, jakt, fiske og fangst

Isbjørn

Sysselmannen opplever en stor interesse for isbjørn, særlig fra turister og reiselivsaktører, samt journalister og fotografer fra inn- og utland. Mange av dem som kommer til Svalbard ønsker å se isbjørn. Dette gir forvaltningen noen utfordringer for å hindre forstyrrelse av arten, særlig i en tid hvor det blir stadig mindre fjordis, som er et særlig viktig habitat for isbjørnen. Derfor brukte Sysselmannen i 2017 mye ressurser på informasjon, veiledning og oppsyn for å unngå forstyrrelse, både ved bruk av Sysselmannens ansatte og ikke minst gjennom feltinspektører om vinteren og sommeren.

Sysselmannen bidro i oppfølgingen av både den nasjonale og den sirkumpolare handlingsplanen for isbjørn gjennom tett kontakt med Miljødirektoratet og Norsk Polarinstitut.

Fremmede skadelige arter

Handlingsplanen mot fremmede arter på Svalbard ble ferdigstilt i begynnelsen av 2017, og fulgt opp gjennom iverksettelse av flere tiltak i planen. Den største innsatsen i 2017 var undersøkelser etter fremmede planter i Barentsburg, Pyramiden og Ny-Ålesund og i utvalgte fuglefjell, samt kartlegging

og undersøkelser av pukkellaks. Sysselmannen bidro også i det nasjonale arbeidet mot fremmede arter gjennom deltakelse i en nyopprettet direktoratgruppe som skal lage en nasjonal tiltaksplan mot fremmede organismer.

Jakt, fiske og fangst

Kun et fåtall arter kan høstes på Svalbard. Det er dessuten et krav i svalbardmiljøloven at høstingen ikke påvirker bestandenes sammensetning og utvikling nevneverdig.

Fangststasjonen på Austfjordnes. Foto: Terje Carlsen/Sysselmannen

Sysselmannen innhenter derfor så langt som mulig data på de høstbare artene og tall fra jegere, fiskere og fangstfolk. Blant annet har Sysselmannen gjennomført tellinger av svalbardrein i jaktområdene også i 2017. Videre ble Sysselmannens strategi for forvaltning av svalbardrøye godkjent av Miljødirektoratet, og en revidering av regelverket vil bli gjennomført som en oppfølging av denne. I 2017 var det fangstfolk på fire stasjoner med tillatelse til næringsmessig overvintringsfangst på Svalbard. De har tilhold i fangstområdene Bellsund, Kapp

Wijk, Farmhamna og Austfjordnes.

For statistikk på jakt, fiske og fangst vises til vedlegg i kapittel 7. Etter at feltinspektørene avsluttet sin tjeneste i midten av august gjennomførte Sysselmannen jakt- og fiskeoppsyn. Hovedfokuset var oppsyn med reinsjakten med vekt på dokumentkontroll og jaktutøvelse, samt informasjon og veiledning.

Sysselmannen står også for administrasjon og gjennomføring av jegerprøveeksamen på Svalbard. 42 kandidater stod til eksamen i 2017.

3.3.3 Arealforvaltning i planområdene

Longyearbyen lokalstyre vedtok ny arealplan for Longyearbyen i februar 2017. Dette var et omfattende arbeid som Sysselmannen var deltagende i. I Longyearbyen ser vi stor økning i antall delplaner. Sysselmannen uttaler seg til alle delplaner ved oppstart og høring av planprogram, samt ved høring av planforslagene.

Arealplan for Sveagruva ble vedtatt av Sysselmannen i juni 2017. Planarbeidet ble igangsatt for å legge til rette for bruk av Sveagruva til turisme og forskning, i tillegg til gruvedrift. Arealplanen ble vedtatt med midlertidig varighet frem til 1. juli 2020 på grunn av usikkerheten rundt fremtiden til bosetningen. Det vises for øvrig til at gruvedriften i Svea nå er vedtatt nedlagt, og arbeid med plan for opprydning er igangsatt.

I Barentsburg ble arbeidet med ny arealplan satt på vent på grunn av behov for å kartlegge forurenset grunn. Kartleggingen ble gjennomført og arbeidet med arealplanen igangsatt. Det er behov for å etablere et nytt deponi for produktionsavfall i Barentsburg. Tiltaket utløser krav om særskilt konsekvensutredning etter svalbardmiljøloven § 59. Trust Arktikugol igangsatte arbeidet med utredningen i 2017 og Sysselmannen sendte forslag til utredningsprogram på høring i desember.

Klima- og miljødepartementet igangsatte i 2017 arbeidet med revisjon av veilederen for arealplanlegging og konsekvensutredninger etter svalbardmiljøloven. Sysselmannen har deltatt i arbeidet gjennom å komme med innspill til innhold i veilederen.

3.3.4 Forurensning og avfall

Regelverksarbeid

Sysselmannen har sammen med Miljødirektoratet foretatt en gjennomgang av forurensningsregelverket på Svalbard. Dette har vært et omfattende og ressurskrevende arbeid. Det har blitt gjennomført workshop på Svalbard, befaring til bosettingene og arbeidsmøter med Miljødirektoratet både på Svalbard og i Oslo. Arbeidet har en helhetlig tilnærming, og etter avtale med Miljødirektoratet inngår oppdraget om forslag til internkontrollforskrift på Svalbard i dette.

Forurensning

Miljødirektoratet ga i 2016 pålegg til Trust Arktikugol om sammenstilling av informasjon om forurenset grunn i Barentsburg og Pyramiden samt opprydding på lager 10 i Barentsburg og undersøkelser av forurenset grunn på dette området. Sysselmannen har deltatt på flere befaringer og møter med Trust Arktikugol sammen med Miljødirektoratet i forbindelse med disse sakene.

AVINOR/Svalbard lufthavn, Store Norske Spitsbergen Grubekompani (SNSG) og Longyearbyen lokalstyre fikk i 2016 pålegg fra Sysselmannen om utarbeidelse av tiltaksplan for PFAS-forurenset grunn som følge av brannøving ved gammelt og nytt brannøvingsfelt i Longyearbyen. Forslag til miljømål og resultater fra supplerende undersøkelser av grunn, vann og biota ble oversendt Sysselmannen i 2017 og arbeidet med videre oppfølging av pålegget fortsetter.

Sysselmannen har etter avtale med Kystverket aksjonert på to hendelser med akutte utslipp:

- Akuttutslipp av 1600 liter diesel ved Pyramiden. Under frakt av to IBC-containerer med totalt 1600 liter diesel fra Svalbard lufthavn til DME Torfjellet løsnet festeanordningen slik at containerne falt til bakken fra ca. 1000 fot.
- Polish Polar Station i Hornsund mistet den ene av sine to amfibiefartøyer da det sank under en losseoperasjon fra forsyningsskipet «Horyzont II». Kjøretøyet hadde ca. 200 liter diesel, ca. 50 liter olje og fire store bilbatterier om bord. Disse ble fjernet fra vraket av Kystvakten.

Representanter fra Sysselmannen og Miljødirektoratet på befaring Barentsburg. Foto: Andrine Kylling/Sysselmannen

Det har i løpet av året vært flere mindre utslipp av diesel ved bunkring av skip i Longyearbyen.

Avfall

Sysselmannen var i 2017 i kontakt med DSB om lagring av eksplosiver på Svalbard, og gjennomførte befaring til ett anlegg. Det ble også gitt tilbakemelding til Statens strålevern om radioaktivt avfall som er lagret i bosettingene.

Trust Arktikugol søkte Miljødirektoratet om deponering av avfall i nedlagte gruveganger i Barentsburg. Sysselmannen samarbeidet med Miljødirektoratet om å bestille en faglig vurdering av deponering i gruveganger fra Norges Geotekniske Institutt. Sysselmannen representerte miljømyndighetene under befaring i Barentsburg. Trust Arktikugol har også søkt Miljødirektoratet om etablering av nytt deponi for skeidestein i Barentsburg. Sysselmannen har deltatt på møter med Trust Arktikugol sammen med Miljødirektoratet i forbindelse med denne saken.

Avløp

Sysselmannen har avholdt møter og befaring med Miljødirektoratet og Longyearbyen lokalstyre om avløp fra Longyearbyen til Adventfjorden. Akvaplan/NIVA har på oppdrag fra Sysselmannen vurdert Adventfjorden som resipient for sanitærvløp og kvernet matavfall fra Longyearbyen. Oppdraget med å oversende rapport fra Sysselmannen til Miljødirektoratet er videreført til 2018.

Strandrydding

Sysselmannen arrangerte to strandryddingstokt for fastboende på Svalbard i 2017. Hvert av toktene gikk over fem dager, og det ble ryddet 60 kubikkmeter søppel. Dette er noe mindre enn de senere årene på grunn av vanskelige isforhold. Hoveddelen av strandryddingen ble gjennomført på Halvmåneøya. Dette er en øy med ferdselsforbud av hensyn til sårbare kulturminner og det var sterkt fokus på at ikke kulturminner skulle røres. Øya har tidligere ikke vært ryddet. Det er også ryddet strandsøppel på andre tokt og aktiviteter i regi av Sysselmannen, herunder av feltinspektørene.

Strandrydding på Halvmåneøya. Foto: Frede Lamo/Sysselmannen

Turistnæringen rydder strender i regi av prosjektet «Clean Up Svalbard». Sysselmannen var også delaktig i «Prosjekt Isfjorden», hvor det ble søkt Miljødirektoratet om penger til rydding av strandsøppel i Isfjorden.

3.3.5 Kulturminnevern

Tilsyn og dokumentasjon

Sysselmannen har i 2017 påbegynt arbeidet med et rapporteringssystem med indikatorer for Kulturminneplan Svalbard 2013-2023. Arbeidet må sees som en del av et større arbeid med bedre system og rutiner innenfor kulturminneforvaltningen, blant annet igjennom arbeid med databasen «Askeladden».

I samarbeid med Svalbard museum ble tre hvalfangergraver i Smeerenburg-området på Nordvest-Spitsbergen gravet ut sommeren 2017. Foto: Lise Loktu/Sysselmannen

Sysselmannen har vurdert muligheter for bruk av droner og 3D-modeller som en del av miljøovervåking på Svalbard. Sysselmannen har gjennomført innmåling av fastpunkter på noen kulturminnelokaliteter og brukt drone og 3D-modell til dokumentasjon under arbeid, bl.a. under arkeologisk utgravning på Smeerenburg og dokumentasjon av ferdselsslitasje på Gravneset.

Utgravning av tre graver på Smeerenburg ble gjennomført som omsøkt i august i samarbeid med bl.a. Svalbard museum. To av gravene var tomme med kun få gjenstander. Den ene intakte kisten ble gravd ut på Svalbard museum i oktober. I forbindelse med utgravningen på Smeerenburg ble det laget et formidlings-/medieopplegg med bruk av sosiale medier. Dette fungerte godt, og bidro til å spre informasjon og skape oppmerksomhet rundt prosjektet. NRK deltok på deler av utgravningen.

Istandsetting

Flere automatisk fredete kulturminner har blitt restaurert eller satt i stand i tråd med prioriteringer i Kulturminneplan for Svalbard 2013-2023. De største arbeidene har vært knyttet til istandsetting av Grøndalshytta i Grøndalen øst for Barentsburg, og Laksebu ved utløpet av Diesetelva på Mitrahalføya. Videre er det gjennomført en større istandsetting/reparasjon på deler av taket på

Maskinhuset i Hiorthhamn, som blåste av i forbindelse med en av vinterstormene på nyåret 2017. I forbindelse med rekonstruksjonen av åstaket på bygningen ble også nederste lafteomfar restaurert. Telegrafan i Hiorthhamn fikk også deler av taket restaurert.

Av mindre arbeider ble blant annet istandsettingsarbeidet av Raudfjordhytta i Alicehamna fullført. Hytta har i lengre tid hatt status delvis som ruin. Dette primært på grunn av store råteskader i gulv og takkonstruksjon. Den har heller ikke hatt et fungerende ildsted. Hytta har nå fått oppgradert status som nødhytte, og er tilgjengelig for fastboende på tur.

Camp Mansfield i Ny-London på Blomstrandhalvøya ble grundig istandsatt. Dette i hovedsak fordi Sysselmannens politiavdeling ønsket å ta den i bruk for feltinspektørlaget i Ny-Ålesund-området. Av de konkrete arbeidene ble takflater sikret mot vanninntrenging, rømningsvei etablert i loftsrom, samt installasjon av vedkomfyr.

Bjørnefella som i flere år har stått lagret ved det gamle bakeriet i Gamle Longyearbyen ble fraktet tilbake til Kapp Martin i forbindelse med tokt. Da ingen lenger vet hvordan eller når fella kom til Longyearbyen, ble plasseringen bestemt gjennom sannsynlighet ved hjelp av gamle foto.

I september ble det gjennomført et eget tokt til Hopen, der blant annet de tre norske fangsthyttene Rudihytta på Koefoedden, Nilsebu ved Hopen stasjon og Russehytta (1908) litt nord på øya ble besøkt. Formålet med besøket var å vurdere om de sterkt forfalne hyttene ville egne seg for et eventuelt dokumentasjonsprosjekt.

Videre er det utført mindre utskiftninger og/eller tilsyn av de fleste av statens hytter som er i bruk. Dette er tilsyn som i all hovedsak er gjort i forbindelse med tokt, men også i forbindelse med rene inspeksjonsturer som for eksempel i forbindelse med påskehytteinspeksjon.

Sysselmannen har nær dialog med Longyearbyen lokalstyre, Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS, Trust Arktikugol, og Kings Bay AS om istandsettingsprosjekter av ulik karakter. Store Norske har satt i gang arbeidet med sikring og stabiliserende tiltak på taubanebukker i Longyearbyen. Dette er et arbeid som vil pågå i lengre tid framover. I Ny-Ålesund er blant annet lokomotivet restaurert, og i Pyramiden har Trusten lagt ned et større arbeid på kulturhuset i forbindelse med å ta i bruk bygningen i turistsammenheng.

Kulturminner i plan- og byggesaker

Sysselmannen har behandlet 106 grave- og boremeldinger i Longyearbyen. Det er behandlet 21 søknader om dispensasjon for inngrep i fredete kulturminner eller i deres sikringszone. Disse søknadene er oversendt Riksantikvaren.

Formidling

Det er innledet et samarbeid mellom Sysselmannen, Visit Svalbard og Longyearbyen lokalstyre der informasjon om kulturminner inngår som et element i et større prosjekt om offentlig informasjon og kanalisering av turistferdsel i Longyearbyen. Riksantikvaren har bevilget 500 000 kroner til arbeidet.

Det er inngått avtale med forfatter for utarbeidelse av informasjonshefte om Pyramiden. Trust Arktikugol er orientert om prosjektet.

3.3.6 Forskningstillatelser

Forskningsaktivitet er i mange tilfeller søknadspliktig etter svalbardmiljøloven. Det er et mål å redusere miljøbelastningen fra denne aktiviteten gjennom koordinering og samarbeid mellom forskere og institusjoner. Sysselmannen behandler søknader om forskning, feltarbeid og filmprosjekter som krever dispensasjon fra svalbardmiljøloven eller forskrifter etter loven. Omkring 170 forskningssøknader ble behandlet i 2017, mot omkring 190 i 2016.

3.3.7 Svalbards miljøvernfond

Om fondet

Svalbards miljøvernfond er et statlig fond og en av virksomhetene underlagt Klima- og miljødepartementet (KLD). Sysselmannen på Svalbard er sekretariat for fondet.

Fondets virksomhet er styrt av vedtekter, forskrift og eget tildelingsbrev fra KLD. Fondet har egen årsrapport for virksomheten og styringsdialog med departementet. Det er to årsverk knyttet til

Kyststien i Longyearbyen - kortreiste opplevelser i natur og kultur

Bjørn Frantzen & Vidar Bakken

Skissen til Kyststien i Longyearbyen var ett av prosjektene som fikk støtte fra Svalbards miljøvernfond i 2017.

for trafikk av cruisebåter som forlater Svalbard. I 2017 ble det innbetalt miljøavgift for 134 100 personreiser. Fastboende på Svalbard kan få miljøavgiften refundert. Ordningen er relativt kostbar å administrere og utføres av Svalbard skattekontor etter avtale med Sysselmannen som sekretariat. I 2017 ble det krevd refusjon av miljøavgift for 2563 personreiser. Utover inntekter fra jakt- og fiskekort er det ikke registrert andre innbetalinger i medhold av svalbardmiljøloven (fallvilt, miljøerstatning, tvangsmulkt).

Årets tildelinger

Svalbards miljøvernfond har i jubileumsåret 2017 tildelt 21,8 millioner kroner til 72 nye prosjekter på Svalbard. Siden oppstarten i 2007 har fondet støttet totalt 573 prosjekter og bidratt med nærmere 127 millioner til miljøvern- og kulturminnearbeid på Svalbard. Beløpet er betydelig og viser at fondet er et vesentlig økonomisk virkemiddel i dette arbeidet.

Av større prosjekter som har fått tilsagn i 2017 kan nevnes et prosjekt som skal kombinere cruiseturisme og forskning på arktiske cruiseskip, forsøk med vindkraft på off-gridanlegg til AVINOR, sikring og istandsetting av taubanebukker, forvaltning av Svalbardrøye med miljø-DNA og restaurering av kulturhuset i Pyramiden.

Prosjektrapporter for avsluttede prosjekter er tilgjengelig på fondets nettside: <http://www.sysselmannen.no/Svalbards-miljovernfond/Resultat---Rapporter>

3.4 Statens øverste representant på Svalbard

3.4.1 Bindeledd mellom lokale aktører og sentrale myndigheter

Sysselmannen har god og jevnlig kontakt med lokale myndigheter på alle nivå, inkludert den lokale administrasjonen, politisk ledelse og på saksbehandlernivå.

I 2017 har det vært gjennomført en rekke møter mellom Sysselmannen og Longyearbyen lokalstyre spesielt knyttet til oppfølging og evaluering av skredulykken i desember 2015, og møter i beredskapsrådet i tilknytning til konkrete hendelser.

Sysselmannen har jevnlig kontakt med Trust Arktikugol og generalkonsulatet i Barentsburg gjennom faste kontaktmøter og kontordag en dag i måneden som et tilbud til lokalbefolkningen.

Sysselmannen bistår flere statlige myndigheter i forbindelse med informasjons- og tilsynsvirksomhet. Sysselmannen møter fast i det interdepartementale polarutvalget.

3.4.2 Kunnskapsformidling, informasjon og representasjon

Sysselmannen har i 2017 hatt fullt programansvar for Stortingets Kirke-, utdannings- og forskningskomiteens besøk i mai. Sysselmannen har hatt delvis programansvar for blant annet H.M. Dronning Sonjas besøk på Svalbard i mars, Komiteen for vekst og utvikling i Nordisk råd sitt besøk i juni og den kinesiske forskningsministeren Wan Gang sitt besøk på Svalbard i september. Sysselmannen har også hatt delvis ansvar for nordisk PST sjefsmøte i Longyearbyen i mars.

I tillegg har Sysselmannen hatt besøk fra og holdt orientering for blant annet Polarutvalget, NATO PA seminar, IGC (Intergovernmental Consultations on Migration, Asylum and Refugees) møte, den italienske ambassadøren til Norge, UD aspiranter og Norwegian-American Parliamentary Exchange Program.

Sysselmannen har i 2017 holdt til sammen 49 orienteringer og arrangert fire middager i Sysselmannsgården.

Sysselmannen har daglige henvendelser fra både tilreisende og fastboende, blant annet for håndtering av søknader om pass, visum, våpen og jaktkort samt bistand fra trafikkstasjonen og generell informasjon.

4 Styring og kontroll i virksomheten

4.1 Sysselmannens overordnede vurdering av styring og kontroll

Virksomheten utarbeider en årlig virksomhetsplan med grunnlag i hovedprioriteringene som er gitt i det årlige tildelingsbrevet fra Justis- og beredskapsdepartementet og Klima- og miljødepartementet. Virksomhetsplanen inneholder også mål og tiltak for løpende oppgaver knyttet til de overordnede målene for norsk svalbardpolitikk og sysselmannens samfunnsoppdrag i henhold til instruksen for Sysselmannen.

Rapportering på virksomhetsplan og økonomi skjer månedlig i ledermøter og ved tertialrapportering til Justis- og beredskapsdepartementet og Klima- og miljødepartementet med påfølgende etatsstyringsmøter med Justisdepartementet v/Polaravdelingen og Klima- og miljødepartementet. Tertialrapportene konsentreres om mål, resultater og risikovurdering.

Det gjennomføres årlige risikovurderinger som del av virksomhetsplanen med identifiserte mål og resultatområder som har vært gjenstand for risikostyring gjennom året. En overordnet vurdering er at risikobildet gjennomgående ikke er kritisk i forhold til å oppnå fastsatte mål i henhold til Sysselmannens samfunnsoppdrag. Det er likevel knyttet beredskapsmessige og økonomiske utfordringer ved større og langvarige hendelsesstyrte oppdrag som for eksempel store redningsaksjoner.

Sysselmannens åremålsordning skaper av og til utfordringer for kontinuiteten ved årlige utskiftninger av ansatte.

Det foretas løpende oppdatering av internt styringssystem som bl.a. inneholder styrings- og beslutningsinformasjon for aktuelle saksområder. Det er utarbeidet styringssystem for informasjonssikkerhet.

4.1.1 Tilsyn og kontroll

Riksrevisjonen utfører løpende kontroll med virksomheten. Det er ikke meldt om avvik. DSB har utarbeidet en egen evalueringsrapport (avgitt i desember 2016) etter skredulykken i desember 2015. Rapporten er fulgt opp med tiltak i 2017.

4.1.2 Regnskapsinformasjon

Økonomistyringen ivaretas gjennom månedlig regnskapsrapportering som tilfredsstiller krav til korrekthet og grunnlag for nødvendige beslutninger og budsjettjusteringer underveis i året. Virksomheten følger standard kontoplan og periodisert regnskap etter Statens regnskapsstandarder. Det benyttes system fra DFØ/Agresso for løpende regnskapskontroll og informasjon. Det vises ellers til kapittel 6 - årsregnskap.

4.1.3 Forhold hvor departementet har bedt om særskilt rapportering

Oppfølging av IKT-handlingsplan

Handlingsplanen for justissektoren er fulgt opp med bl.a videreutvikling av post/sak/arkivsystemet for klargjøring av digital postkasse og offentlig elektronisk postjournal. Det ble igangsatt arbeid med utvikling av nye web-sider og digitalisering av arbeidsprosesser som ferdigstilles i 2018. Det er gjennomført sikkerhets-/inntrengningstest på IKT i regi av Nasjonal sikkerhetsmyndighet med akseptabelt resultat. Arbeid med oppfølgingspunkt er igangsatt.

Forebyggende sikkerhet

Det er rapportert på sikkerhetstilstanden/egnevaluering som er oversendt Justis- og beredskapsdepartementet/Polaravdelingen. Sysselmannen har ikke mottatt oppfølgingspunkter fra departementet på dette i 2017.

Effektiviseringstiltak

Det er etablert en arbeidsgruppe som skal foreslå å gjennomføre digitalisering av arbeidsprosesser, i første omgang knyttet til søknader og søknadsbehandling ved digitalt førstevalg. Politiavdelingen har tatt i bruk digitale hjelpemidler for effektivisering av etterforskning/saksbehandling (PPS).

Lærling

På grunn av en rekke praktiske utfordringer knyttet til åremålsordningen, manglende kontorplass, boligsituasjonen og virksomhetens spesielle arbeidsområder har en ikke fått på plass lærlingordning.

Personalpolitikk og likestilling

Kjønnsfordeling: 54 % kvinner og 46 % menn

Kvinneandel i ledergruppen: 40 %

Alderssammensetning: 61 - 27 år.

5 Vurdering av framtidsutsikter

Iverksettelse av Meld. St. 32 (2015-2016) Svalbard har hatt stor prioritet hos Sysselmannen i 2017 og vil ha det også framover. Likeså har oppfølgingsarbeidet etter skredene de to siste årene sammen med LL og NVE høyeste prioritet. Ved framleggelsen av statsbudsjettet høsten 2017 ble det også klart at gruvedriften i Svea skal avvikles. Store Norske skal gjennomføre en omfattende opprydding av gruvedriften. Oppryddingen vil berøre alle fagområder innen naturforvaltning, forurensning, arealplanlegging og kulturminner. Som miljøvernmyndighet har Sysselmannen hovedansvaret for oppfølgingen overfor Store Norske i forhold til dette arbeidet.

Totalt sett stiller disse utfordringene store krav til Sysselmannsbestillingen i tiden framover, og kanskje særlig til miljøavdelingen.

Foreløpig ser det ikke ut til at nedbemanningen i Store Norske de siste årene - som nå blir permanent - har hatt særlig innvirkning på sysselsettingen og antall innbyggere i Longyearbyen. Reiselivet er i sterkt vekst. Dette er i tråd med føringene i den nye Svalbardmeldingen.

Sammensetningen av byens befolkning er imidlertid i stor endring på flere måter. Sysselmannen vil bidra til at reiselivsnæringen - og næringsutvikling - skal ha gode og forutsigbare rammebetingelser for å sikre en stabil norsk bosetting på Svalbard. På den annen side er det viktig å sørge for at veksten i næringen skjer i tråd med de forutsetninger som framkommer i Svalbardmeldingen, og det blir viktig å følge utviklingen nøye.

Vi ser at andelen av utenlandske innbyggere i Longyearbyen øker, mens antall nordmenn synker. Over 50 nasjoner er representert i byen. Et multikulturelt samfunn har mange positive sider, samtidig er det viktig ikke å miste de overordnede målene i svalbardpolitikken av syne. Ett av dem er opprettholdelse av norske samfunn på øygruppen. Vi ser også at de rammer for en god samfunnsutvikling som passet for et gruvesamfunn sannsynligvis ikke passer på samme måte for den turistdestinasjonen Longyearbyen er i ferd med å utvikles til. Sammen med Longyearbyen Lokalstyre er det viktig å tilpasse regelverk og rammer i forhold til fremtidens utfordringer.

Et overordnet mål i norsk svalbardpolitikk er «bevaring av områdets særegne villmarksnatur». Økt turisme vil føre til økt press på den sårbare svalbardnaturen. Det er derfor viktig at de høye miljømålene for Svalbard, som fremkommer av Stortingsmelding nr. 32, blir opprettholdt og etterlevd. Oppfølgingen må skje i tett kontakt med andre myndigheter og turistnæringen, som har et særlig ansvar i denne forbindelse.

Det er forventet at antall redningsaksjoner vil øke i takt med økningen i turismen, fiskeriene og generelt mer aktivitet i farvannene rundt Svalbard. Økningen i antall seilingsdøgn til ni måneder for Sysselmannens tjenestefartøy «Polarsyssel» i året vil bli opprettholdt i 2018. Dette er viktig for beredskapen og redningstjenesten.

Konsekvensene av klimaendringene er merkbare i Longyearbyen - og på Svalbard. Dette har konsekvenser for Sysselmannens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap. Skredsikring vil være viktig for at Longyearbyen skal være et trygt sted å bo. Dette arbeidet skjer i nært samarbeid med NVE og Longyearbyen lokalstyre.

Disse faktorene har betydning for hvordan Sysselmannen prioriterer sine oppgaver framover. Prioriteringene kan bli endret dersom utviklingen og de politiske føringene endrer seg.

6 Årsregnskap 2017

6.1 Ledelseskommentar årsregnskapet 2017

Formål

Sysselmannen er regjeringens øverste representant på Svalbard. Sysselmannen er et statlig forvaltningsorgan under Justis- og beredskapsdepartementet som fører regnskap i henhold til kontantprinsippet, slik det framgår av prinsippnoten til årsregnskapet.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 av november 2016 fra Finansdepartementet og krav i tildelingsbrevet for 2017 fra Justis- og beredskapsdepartementet. Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av Sysselmannen på Svalbards disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurdering av vesentlige forhold

I 2017 har Sysselmannen på Svalbard samlet disponert tildelinger på utgiftssiden á kr 277.840.187, jf. bevilgningsrapporteringen og note A. Tildelingen er delt mellom kapittel for drift, transporttjeneste og kulturminnevern. Det er i tillegg gitt merinntektsfullmakt på de samme kapittele. Sysselmannen på Svalbard har i 2017 hatt en samlet mindreutgift på kr 8.593.210.

Tildelingen på kapittel 5 Sysselmannen var på kr 67.964.735, og merutgiften var på kr 4.625.241, som gir totale kostnader på kr 72.589.976 i 2017. Merutgiften skyldes kostnader i forbindelse med helikopterulykken ved Heerodden i oktober 2017. Merkostnaden er dekket inn med merinntekter, slik at det totalt ble mindreutgifter på kapitlet på kr 570.841. Merinntekten, på kr 5.196.082, skyldes i hovedsak at kostnader i forbindelse med helikopterulykken ved Heerodden er videre belastet ordningen for søk etter antatt omkommet, administrert av Nordland politidistrikt.

Tildelingen på kapittel 6 Sysselmannens transporttjeneste var på kr 207.898.083, og mindreutgiften var på kr 8.007.920. Mindreutgiften skyldes lavere driftskostnader for helikopter og båt enn budsjettert. Kapitlet har ett stort budsjett, og kostnadene er i stor grad hendelsesstyrt som det er vanskelig å budsjettere. Helikoptertjenesten fra Lufttransport har vært underfakturert frem til nå, men vil være korrekt fra 2018. Merinntekten på transportkapitlet skyldes utleie av Polarsyssel til Universitetssenteret på Svalbard i perioder da Sysselmannen ikke har hatt planlagt tjenestebehov for båten. Det var ikke budsjettert med inntekter på dette kapitlet.

Tildelingen på kapittel 9 Kulturminnetiltak var på kr 1.977.369, og mindreutgiften var på kr 14.449.

I budsjettet for 2017 var det forutsatt inntekter på kr 200.000 i kapittel 3005 post 01 Diverse inntekter. Regnskapet viser inntekter på kr 330.552. Dette er pass- og våpengebyr.

For kapittel 3005 post 02 var det for 2017 budsjettert med inntekter på kr 2.700.000. Regnskapet viser kr 7.896.082 i inntekter, og Sysselmannen har en merinntektsfullmakt på den inntekt som overstiger kr 2.700.000. Den store merinntekten i 2017 skyldes helikopterulykken på Heerodden i oktober, se tidligere forklaring.

Mellomværende med statskassen utgjorde pr 31.12.2017 kr -1.265.066. Oppstillingen av artskontorrapporteringen viser hvilke eiendeler og gjeld mellomværende består av. Foruten rapportert mellomværende har Sysselmannen på Svalbard pådratt seg leverandørgjeld på kr 56.470, har til gode kr 2.122 fra kredittkortselskap og har til gode kundefordringer på kr 120.626. Periodisert leverandørgjeld på kr 44.711 er bokført som annen kortsiktig gjeld. Disse beløpene framkommer ikke som utgift eller inntekt i årsregnskapet. Jf. opplysninger om avregning med statskassen i note 8.

På grunnlag av årsregnskapet søker Sysselmannen på Svalbard om å få overføre mindretgiftene på de ulike kapitler til neste år.

- Kapittel 5 Sysselmannen, kr 570.841
- Kapittel 6 Sysselmannens transporttjeneste, kr 8.007.920
- Kapittel 9 Kulturminnetiltak, kr 14.449

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for Sysselmannen på Svalbard. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert pr d.d. men revisjonsberetningen antas å foreligge i løpet av 2. kvartal 2018.

Longyearbyen, 15. februar 2018

Kjerstin Askholt
Sysselmann på Svalbard

6.2 Prinsippnote årsregnskap

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av november 2016 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 - de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "*Netto rapportert til bevilgningsregnskapet*" er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å

disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

6.3 Årsregnskap 2017

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2017

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2017	Merutgift (-) og mindretgift
9005	Sysselmannen driftsutgifter	01	Driftsutgifter	A, B	67 964 735	72 589 976	-4 625 241
9006	Sysselmannens transporttjenester	01	Driftsutgifter	A, B	207 898 083	200 973 470	6 924 613
9009	Sysselmannen kulturminnetiltak	01	Driftsutgifter	A, B	1 977 369	1 962 920	14 449
0444	PST	01	Driftsutgifter			80 000	
1420	Miljødirektoratet	21	Spesielle driftsutgifter			600 000	
1633	Nettoordning for mva i staten	01	Driftsutgifter			4 937	
<i>Sum utgiftsført</i>					277 840 187	276 211 303	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2017	Merinntekt og
3005	Sysselmannen	01	Diverse inntekter		200 000	330 552	-130 552
3005	Sysselmannen	02	Refusjoner mv	B	2 700 000	7 896 082	-5 196 082
3006	Sysselmannens transporttjenester	02	Refusjoner mv	B		1 083 307	-1 083 307
3440	Gebyrer utlendingssaker	06	Ymse			8 400	
5309	Ref.gruppelivsforsikring	29	Ymse			50 627	
<i>Sum inntektsført</i>					2 900 000	9 368 968	

<i>Netto rapportert til bevilgningsregnskapet</i>						266 842 336
Kapitalkontoer						
60056001	Norges Bank KK /innbetalinger					9 984 179
60056002	Norges Bank KK/utbetalinger					-278 457 447
704266	Endring i mellomværende med statskassen					1 630 932
<i>Sum rapportert</i>						0

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)				
		31.12.2017	31.12.2016	Endring
704266	Mellomværende med statskassen	-1 265 066	-2 895 998	1 630 932

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
900 501	2 348 735	65 616 000	67 964 735
900 601	9 398 083	198 500 000	207 898 083
900 901	2 369	1 975 000	1 977 369
Sum 845004			277 840 187

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastnings- fullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings-fullmakter	Merinntekter/ mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Ondisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparing(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
900 501		-4 625 241		-4 625 241	5 196 082			570 841	3 280 800	570 841
900 601		6 924 613		6 924 613	1 083 307			8 007 920	9 925 000	8 007 920
900 901		14 449		14 449				14 449	98 750	14 449

Forklaring til bruk av budsjetfullmakter

Sysselmannen har fått stilt en belastningsfullmakt på Kap 0444, post 01 PST til disposisjon. Sysselmannen har belastet kr 80.000 til dette formålet.

Sysselmannen har fått stilt en belastningsfullmakt på Kap 1420, post 21 Miljødirektoratet til disposisjon for tiltak etter handlingsplanen mot fremmede arter. Sysselmannen har belastet kr 600.000 til dette formålet

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter:

I h.h.t. Svalbardbudsjettet kap IV Merinntektsfullmakten og tildelingsbrev for 2017 kan Sysselmannen på Svalbard overskride bevilgningene under

1. kap. 5, post 01, tilsvarende det inntektsførte beløpet under kap. 3005, post 02 som overstiger kr 2.700.000.
2. kap. 6, post 01, tilsvarende det inntektsførte beløpet under kap. 3006, post 02.
3. kap. 9, post 01, tilsvarende det inntektsførte beløpet under kap. 3009, post 01.

Mulig overførbart beløp:

Sysselmannen på Svalbard har ubrukt bevilgning på kr 570.841 på kapittel/post 900501. Dette er under grensen på 5%, og det søkes om overføring av dette beløpet til neste budsjetår.
 Sysselmannen på Svalbard har ubrukt bevilgning på kr 8.007.920 på kapittel/post 900601. Dette er under grensen på 5%, og det søkes om overføring av dette beløpet til neste budsjetår.
 Sysselmannen på Svalbard har ubrukt bevilgning på kr 14.449 på kapittel/post 900901. Dette er under grensen på 5%, og det søkes om overføring av dette beløpet til neste budsjetår.

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2017

	Note	2017	2016
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	338 952	337 233
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	0	0
Salgs- og leieinnbetalinger	1	8 979 388	4 760 470
Andre innbetalinger	1	85 450	10 314
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		9 403 790	5 108 017
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	35 422 858	29 924 340
Andre utbetalinger til drift	3	226 160 862	212 523 800
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		261 583 720	242 448 140
Netto rapporterte driftsutgifter		252 179 930	237 340 124
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	0	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	14 708 096	7 140 892
Utbetaling til kjøp av aksjer	5,8B	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	0	0
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		14 708 096	7 140 892
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		14 708 096	7 140 892
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	0	0
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	0	280 000
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	280 000
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		50 627	45 401
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		4 936	6 148
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		-45 691	-39 253
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		266 842 336	244 721 763

Oversikt over mellomværende med statskassen

	2017	2016
Eiendeler og gjeld		
Fordringer	4 880	3 711
Kasse	1 000	1 100
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	0	0
Skyldig skattetrekk	-1 289 735	-2 931 668
Skyldige offentlige avgifter	0	0
Annen gjeld	18 789	30 860
Sum mellomværende med statskassen	8	-2 895 998

Note 1 Innbetalinger fra drift

	31.12.2017	31.12.2016
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
Gebyr for søknadsbehandling	8 400	0
Sykkelauksjon	1 840	0
Passgebyr	100 620	101 610
Våpengebyr	228 092	235 623
Sum innbetalinger fra gebyrer	338 952	337 233
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Salgsinntekt varer, utenfor avgiftsområdet	68 343	79 332
Salgsinntekt tjenester, utenfor avgiftsområdet	35 422	29 393
Eksterne refusjonsinntekter (for eksempel bidragsforskning)	7 792 317	3 452 363
Refusjoner fartøy	1 047 761	1 181 829
Refusjoner helikopter	35 545	17 553
Sum salgs- og leieinnbetalinger	8 979 388	4 760 470
<i>Andre innbetalinger</i>		
Salg av utrangert materiell, avgiftsfritt	85 450	10 314
Sum andre innbetalinger	85 450	10 314
Sum innbetalinger fra drift	9 403 790	5 108 017

Note 2 Utbetalinger til lønn

	31.12.2017	31.12.2016
Lønn	31 700 482	29 175 693
Pensjonsutgifter*	3 090 255	0
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-194 490	0
Andre ytelser	826 611	748 648
Sum utbetalinger til lønn	35 422 858	29 924 340
Antall årsverk:	41	41

* Fra og med 1. januar 2017 betaler virksomheten pensjonspremie til SPK. For 2017 er arbeidsgivers andel av pensjonspremien 12 prosent.

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2017	31.12.2016
Husleie	13 471 842	10 520 310
Vedlikehold egne bygg og anlegg	527 325	518 289
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	517 623	264 938
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	595 550	601 935
Mindre utstyranskaffelser	1 488 105	1 432 948
Leie helikopter	118 199 006	118 146 643
Forbruk helikopter	23 583 145	18 896 858
Leie tjenstefartøy	48 696 411	47 778 814
Forbruk tjenstefartøy	3 510 777	5 509 955
Leie av maskiner, inventar og lignende	578 156	571 220
Kjøp av fremmede tjenester	3 802 662	1 919 200
Reiser og diett	2 557 088	2 395 650
Øvrige driftsutgifter	8 633 172	3 967 040
Sum andre utbetalinger til drift	226 160 862	212 523 800

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2017	31.12.2016
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0

	31.12.2017	31.12.2016
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	0	0
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	0	0

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2017	31.12.2016
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	637 159	937 395
Maskiner og transportmidler	8 151 544	3 658 913
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5 919 393	2 544 584
Sum utbetaling til investeringer	14 708 096	7 140 892

Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2017	31.12.2016
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0

Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2017	31.12.2016
Tilskudd til ikke-finansielle foretak	0	280 000
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	280 000

Note 8 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2017	31.12.2017	
	Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	Forskjell
Omløpsmidler			
Kundefordringer	120 626	0	120 626
Andre fordringer	2 122	4 880	-2 759
Bankinnskudd, kontanter og lignende	1 000	1 000	0
<i>Sum</i>	123 748	5 880	117 867
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-56 470	0	-56 470
Skyldig skattetrekk	-1 289 735	-1 289 735	0
Annen kortsiktig gjeld	-26 222	18 789	-45 011
<i>Sum</i>	-1 372 427	-1 270 946	-101 481
Sum	-1 248 680	-1 265 066	16 386

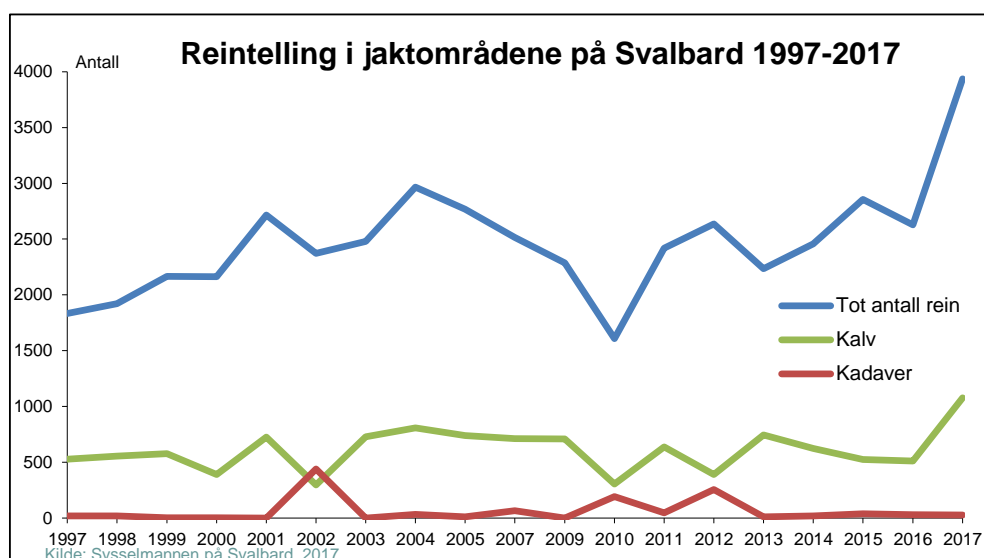
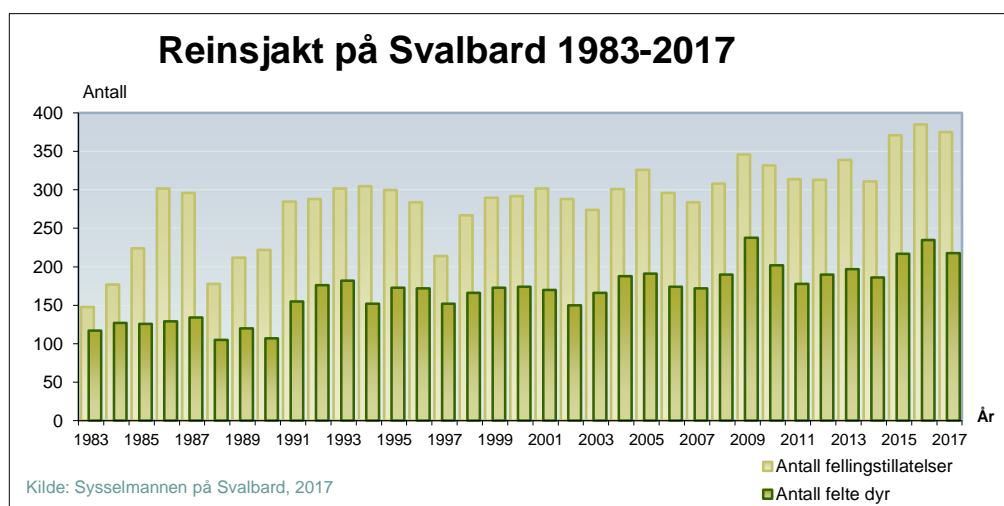
7 Vedlegg - tabeller og statistikker

7.1 Miljø

Svalbardrein

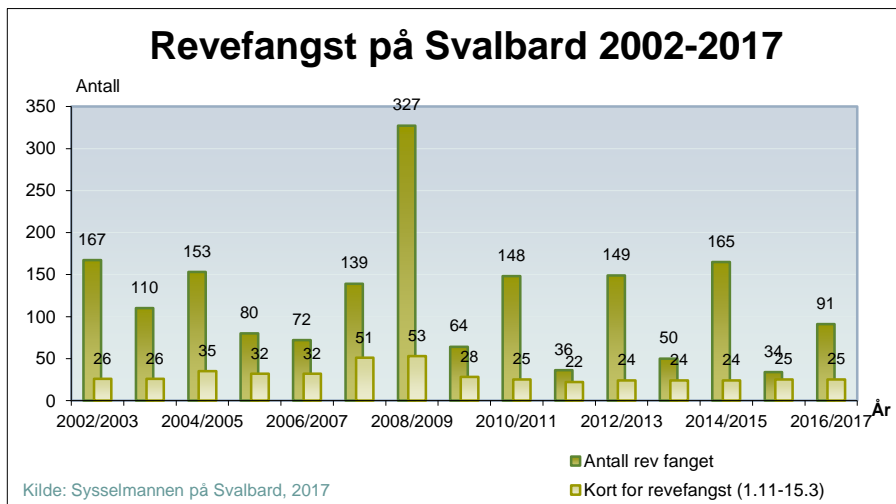
Tillatelse til reinsdyrjakt blir tildelt etter søknad i seks faste jaktområder. Fellingstillatelse kan bare gis til fastboende. De siste tre årene har antall fellingstillatelser gått noe opp sammenlignet med tidligere jaktår. Uttaket har imidlertid vært relativt stabil med fellingstall mellom 200 til 240 reinsdyr per sesong de siste 10 åra. I 2017 ble det skutt 218 reinsdyr under den ordinære jakta i jaktområdene.

Sysselmannen gjennomfører hvert år helikoptertelling av rein i jaktområdene. I 2017 ble det registrert 3937 dyr i jaktområdene, dette er det høyeste tallet som er registrert siden tellingene startet. Det ble også telt reinsdyr i fangstområdene Bellsund, Farmhamna, Kapp Wijk og Austfjordnes. Fangstfolk får tillatelse til å felle fem «matrein» i tillegg til en kommersiell kvote på inntil 30 reinsdyr. Fangstfolkene tok ut 75 reinsdyr i fangstområdene i 2017.

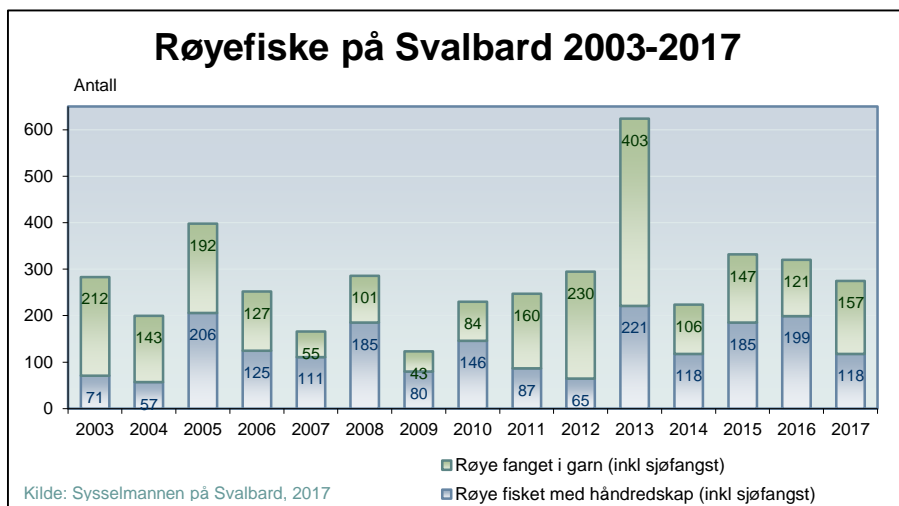
Fjellrev

Fangst av fjellrev er forbeholdt fastboende og skjer innenfor 25 faste terreng. Fangsttillatelse gis etter søknad og loddtrekking. Det ble gjennomført fangstkurs i forkant av sesongen. For å sikre momentan avlaving er det krav om årlig kontroll av fellenes konstruksjon og slagkraft. Sysselmannen gjennomfører denne kontrollen. Totalt ble det fangstet 91 fjellrev sesongen 2016/2017. Av disse ble 37 rev tatt av fangstfolk i fangstområdene.

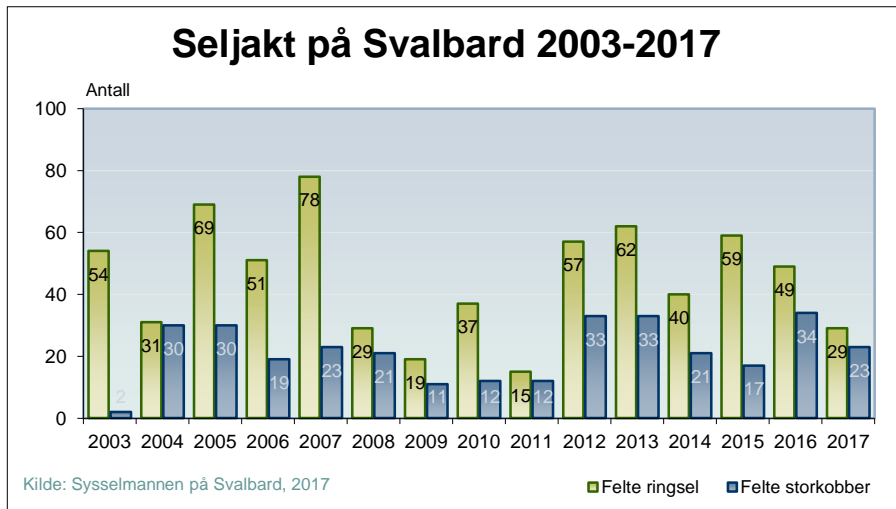
Røye

Det ble i 2017 løst totalt 267 fiskekort på Svalbard. 190 av disse var for fiske med håndredskap, dette inkluderer 16 kort for stasjonsbesetningen på Bjørnøya. Fiske med garn er forbeholdt fastboende og det ble løst 77 garnfiskekort i 2017. Per 17.01.18 har 79 % av fiskerne levert fangstrapport.

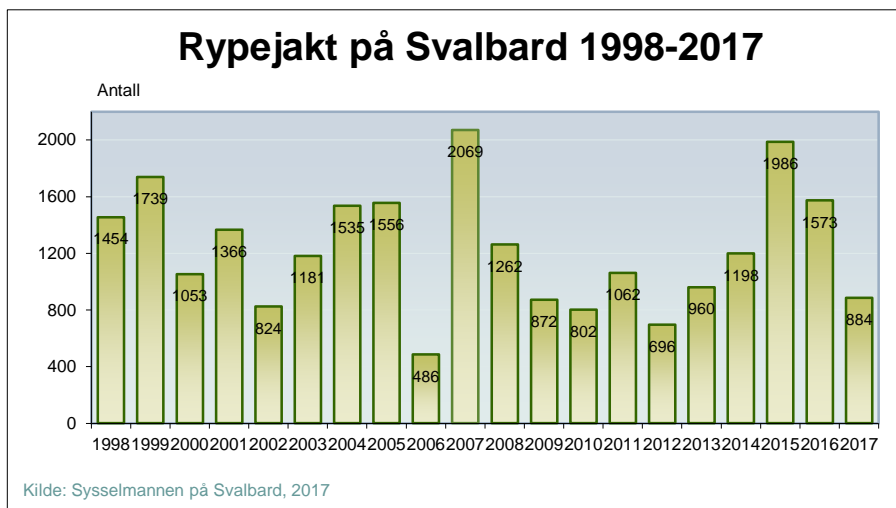
Sel

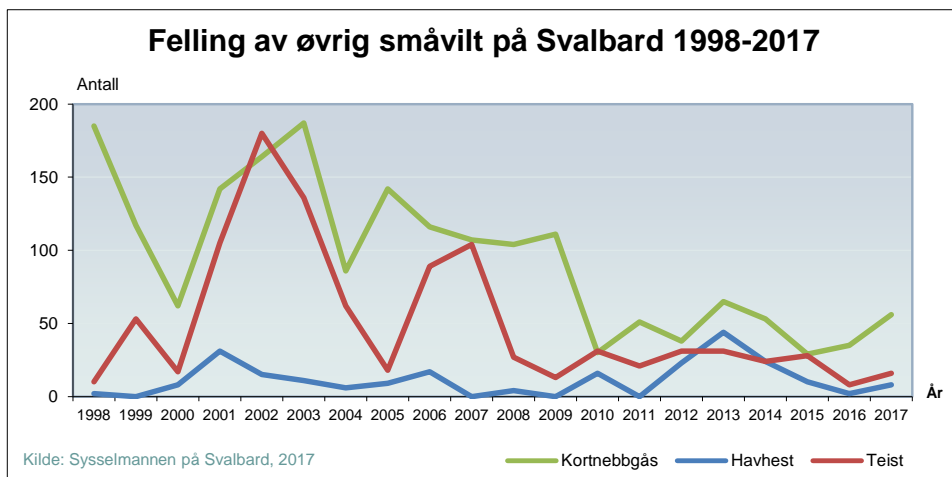
Ringsel og storkobbe er de to høstbare selartene på Svalbard. Det ble løst 24 seljaktkort i 2017. Dette er noen færre løste kort enn tidligere år. Henholdsvis 29 ringsel og 23 storkobber ble rapportert felt i 2017, av disse ble 3 ringsel og 15 storkobber felt av fangstfolk.

Småvilt

Det ble løst 302 småviltjaktkort for Svalbard i 2017. Per 17.01.2018 mangler fangstrapport fra 79 jegere. Jaktkort for småvilt omfatter rype, kortnebbgås, teist og havhest. Rypejakta er den mest populære jakta og den småviltarten det blir felt flest av. 713 ryper ble felt av hobbyjegere og 171 ryper ble felt av fangstfolk i 2017.

Helikopterlandinger

Kategorien samfunn omfatter landinger i forbindelse med øvelser, redningsoppdrag, Sysselmannens oppgaver, Avinor, Telenor, SvalSat, Kystverket, Kartverket, fyrtjenesten i regi av Norsk Polarinstitut og filmoppdrag.

Kategorien bergverk omfatter landinger i forbindelse med virksomhet knyttet til bergverk. I 2017 er de fleste landingene i kategorien bergverk utført av Trust Arktikugol i Pyramiden, samt noen i regi av Bergmesteren for Svalbard.

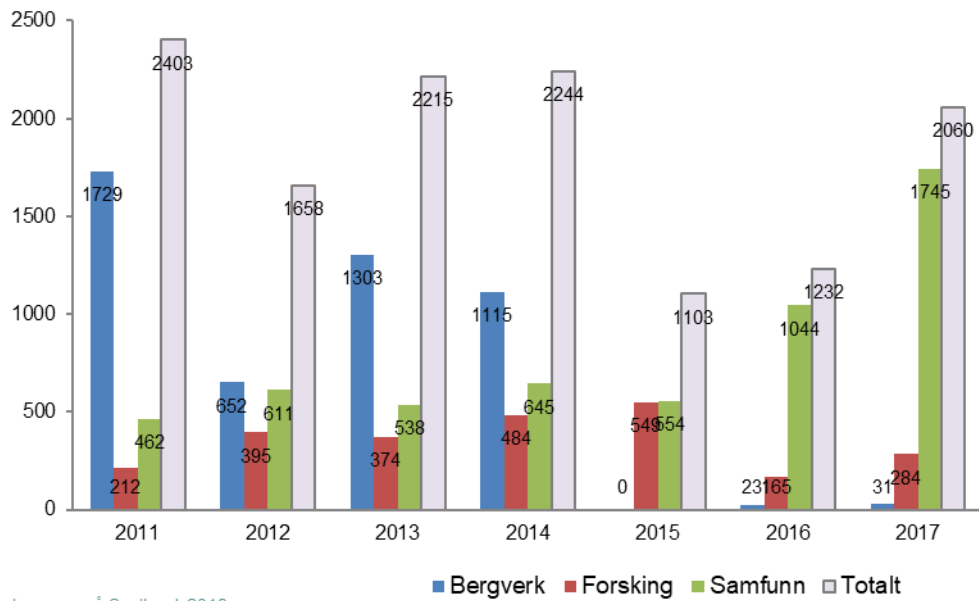
Landinger på flyplassene i Longyearbyen, Ny-Ålesund, Svea og på helikopterlandingsplassen på Heerodden ved Barentsburg er ikke med i statistikken.

Landinger omfatter også drop/løft av last og personer, både på land, i sjøen og på båter.

Grunnen til den store økningen i antall landinger i 2017 er sammensatt. I 2017 har det vært en rekke landinger i forbindelse med innmåling av fastpunkter i regi av kartseksjonen i Norsk Polarinstitut og isbjørnmerking i regi av i Norsk Polarinstitut. Vi ser også at det har vært utført flere landinger i regi av Sysselmannen, samt en rekke landinger i forbindelse med større redningsaksjoner, eksempelvis helikopterulykken i oktober 2017.

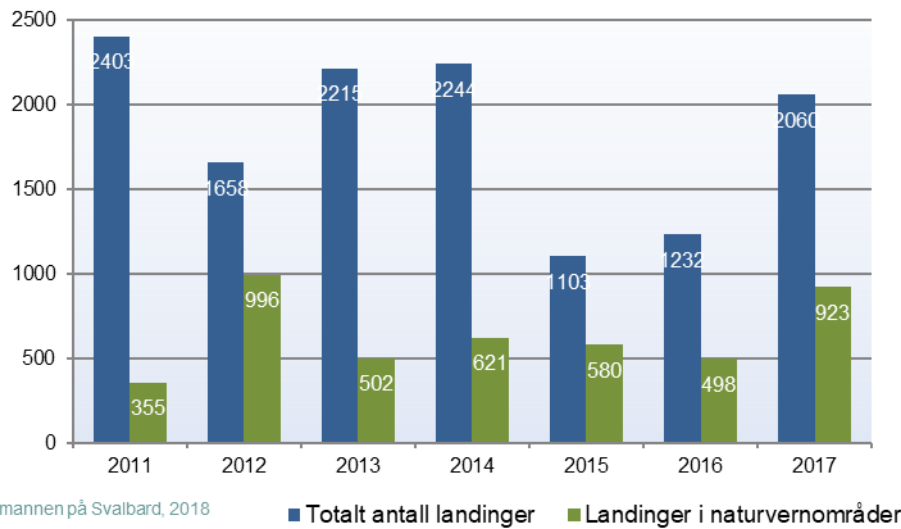
Fra april 2014 inngikk Sysselmannen avtale med ny helikopteroperatør, Lufttransport. Siden da har alle landinger blitt registrert av helikopterpilotene etter hver flyvning. Dette har ført til bedre rutiner for registrering. Nå blir også landinger i forbindelse med øvelser registrert, det har det ikke blitt tidligere.

Helikopterlandinger fordelt på formål 2011-2017

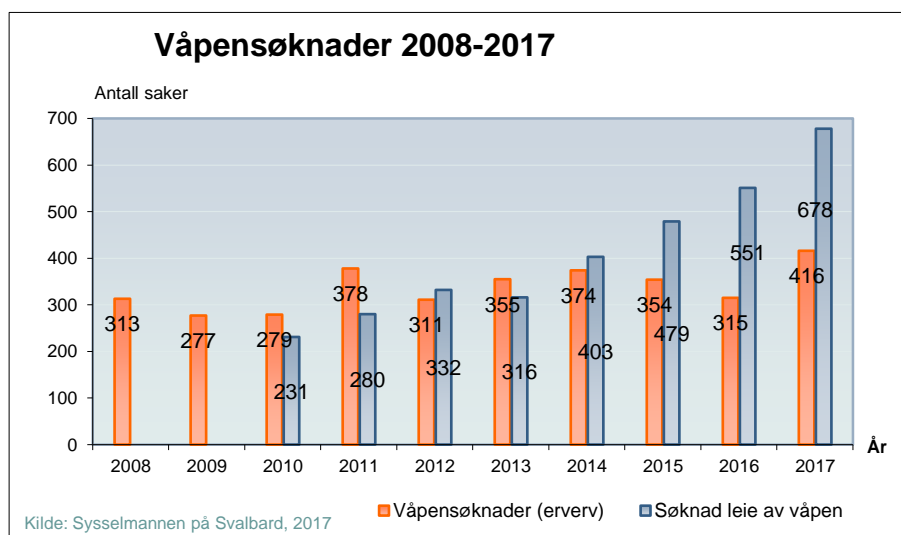
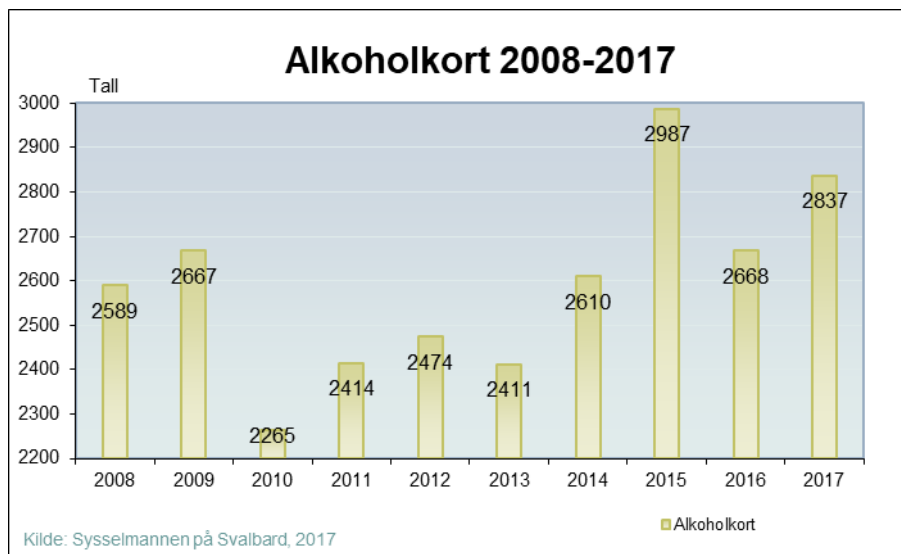
Kilde: Sysselemanden på Svalbard, 2018

Helikopterlandinger i naturvernområder 2011-2017

Kilde: Sysselemanden på Svalbard, 2018

7.2 Forvaltning

7.3 Politi og påtale

